

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

Studijní program: N4101 / Zemědělské inženýrství

Studijní obor: 4106T019 / Agroekologie - Péče o krajinu

Katedra: Agroekosystémů

Vedoucí katedry: doc. Ing. Petr Konvalina, Ph.D.

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Potenciál Jindřichohradecka a jeho využití pro agroturistiku ve vybraných
podnicích.**

Vedoucí diplomové práce:

prof. Ing. Jan Moudrý, CSc.

Autor diplomové práce:

Bc. Jindřich Pečta

České Budějovice, 2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jindřich PEČTA**
Osobní číslo: **Z15305**
Studijní program: **N4101 Zemědělské inženýrství**
Studijní obor: **Agroekologie - Péče o krajinu**
Název tématu: **Potenciál Jindřichohradecka a jeho využití pro agroturistiku ve vybraných podnicích.**
Zadávající katedra: **Katedra agroekosystémů**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Literární přehled: Pojmy v oblasti cestovního ruchu, agroturistika, historie a vývoj agroturistiky v rámci ČR, mimoprodukční funkce zemědělství, ekologické zemědělství a jeho význam, přírodní a hospodářské-zemědělské podmínky regionu, formy a aspekty agroturistiky.

Materiál a metody: Z dat MZe ([www. eagri](http://www.eagri)) a dalších zdrojů zpracovat přehled zemědělských podniků provozujících venkovskou turistiku. Provést swot analýzu na vybraných podnicích. Vytvořit návrh opatření pro zvýšení návštěvnosti regionu a jednotlivých podniků. Uskutečnit dotazníkové šetření.

Výsledky a diskuse: Vyhodnotit informace získané z výše uvedených zdrojů. Posoudit vlastní zjištění a výsledky analýzy porovnat s literárními údaji.

Závěr: Vyhodnotit názory na možnosti rozšíření a formulovat doporučení pro praktické využití vaší práce.

Rozsah grafických prací: do 5 stran (tabulky, grafy, fotografická příloha)

Rozsah pracovní zprávy: 30-60 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

ŠKODOVÁ PARMOVÁ, D.: Agroturistika. České Budějovice: EF JU, 2007. 92 s. ISBN 978-80-7394-009-6

FRANCOVÁ, E.: Cestovní ruch. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. 119 s. ISBN 80-244-0719-1

HESKOVÁ, M a kol.: Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy. Praha: Fortuna, 2006. 223 s. ISBN 80-7168-948-3

KOZEL, R. Moderní marketingový výzkum. Praha: Grada Publishing, a. s., 2006.

227 s. ISBN 80-247-0966-X

ORIEŠKA, J.: Služby v cestovním ruchu. Praha: IDEA SERVIS, 2010. 405 s. ISBN 978-80-85970-68-5

POUROVÁ, M.: Agroturistika, možnosti rozvoje a perspektiva v České republice. Praha: Monografie. ČZU v Praze, 2002. 113 s. ISBN 80-213-0672-6

RYGLOVÁ, K.: Cestovní ruch. 3. Ostrava: KEY Publishing, 2009. 187 s. ISBN 978-80-7418-028-6

STŘÍBRNÁ, M.: Venkovská turistika a agroturistika. 1. Praha: Profi Press, s.r.o., 2005. 65 s. ISBN 80-86726-14-2.3

Vedoucí diplomové práce: prof. Ing. Jan, st. Moudrý, CSc.

Katedra agroekosystémů

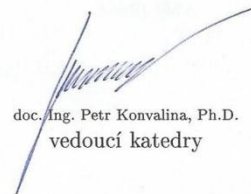
Datum zadání diplomové práce: 1. dubna 2017

Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2017

prof. Ing. Miloslav Šoch, CSc., dr. h. c.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení, S.
Studentůváká 1868, 370 05 Česká Budějovice

doc. Ing. Petr Konvalina, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 6. dubna 2017

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce na téma „Potenciál Jindřichohradecka a jeho využití pro agroturistiku ve vybraných podnicích“, a to v nezkrácené podobě v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Zemědělskou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Jindřichově Hradci dne 15.4. 2017

.....

Jindřich Pečta

Poděkování:

Na tomto místě bych rád poděkoval svému školiteli prof. Ing. Janu Moudrému, CSc., za jeho ochotu, profesionální vedení, odborné rady a připomínky při zpracování této diplomové práce. V neposlední řadě bych chtěl poděkovat své rodině za velikou podporu v průběhu celého mého vysokoškolského studia.

SOUHRN

Tato práce se zabývá mapováním zemědělských podniků, které provozují venkovskou turistiku v okrese Jindřichův Hradec. Na základě dat získaných z Ministerstva zemědělství (www.eagri.cz), vlastního šetření a dalších zdrojů je zpracován seznam zemědělských podniků, které provozují venkovskou turistiku. V rámci této diplomové práce také byla provedena SWOT analýza pro rozvoj agroturistiky v okrese Jindřichův Hradec a na čtyřech vybraných podnicích. Podniky byly zvoleny tak, aby byl každý podnik zaměřen na jinou formu agroturistiky. Z analýzy těchto podniků vyplývají návrhy a opatření na vylepšení, které by mohly posloužit pro zvýšení návštěvnosti. Práce také obsahuje dotazníkové šetření, které by mohlo sloužit jako předvýzkum. V dotaznících odpovídali zákazníci čtyř vybraných podniků na otázky ohledně agroturistiky.

Klíčová slova:

agroturistika, venkovský cestovní ruch, cestovní ruch, ekologické zemědělství, Jindřichův Hradec

SUMMARY

This dissertation follows up a mapping of agricultural enterprises which keep rural tourism in the district Jindřichův Hradec. Based on data obtained from the Ministry of Agriculture (www.eagri.cz) own investigations and other sources has been compiled the list of farms carrying on rural tourism. In this thesis has also been made SWOT analysis for the development of agro-tourism in the district Jindrichuv Hradec, and four selected farms. Enterprises were chosen so that each firm focused on another form of agrotourism. The analysis of these companies derive proposals and measures to improve and increase traffic. The work also includes a questionnaire that could provide a pilot study. The customers of four selected farms answered the questions about agrotourismus.

Keywords:

tourism, rural tourism, tourism, organic farming

OBSAH

1. ÚVOD	10
2. LITERÁRNÍ PŘEHLED	11
2.1 Důležité pojmy	11
2.2 Historie agroturistiky a cestovního ruchu v České republice	15
2.3 Ekologické zemědělství a jeho význam pro agroturistiku	17
2.4 Mimoprodukční funkce krajiny	19
2.5 Formy, metody a aspekty agroturistiky	21
2.6 Doprovodné programy agroturistiky	25
2.7 Výhody a nevýhody agroturistiky	28
2.8 Shrnutí výhod a nevýhod v bodech	30
2.8.1 Výhody	30
2.8.2 Nevýhody	31
2.9 Zaměření dle cílových skupin	32
2.10 Porovnání stavu s Rakouskem a možnosti rozvoje v ČR	35
3. CÍLE PRÁCE	38
4. MATERIÁL A METODIKA	39
4.1 Vytvoření seznamu podniků venkovské agroturistiky	39
4.2 Provedení SWOT analýz	39
4.3 Dotazníkové šetření	40
4.4 Okres Jindřichův Hradec (Jindřichohradecko)	41
5. VÝSLEDKY A DISKUZE	43
5.1 Mapování podniků s venkovskou agroturistikou	43
5.2 SWOT analýzy	48
5.2.1 SWOT analýza agroturistiky na Jindřichohradecku	48
5.2.1.1 Shrnutí SWOT analýzy pro Jindřichohradecko a strategie do budoucna	50
5.2.1.2 SWOT analýza jednotlivých podniků	53
5.2.1.2.1 Penzion a farma Mlýnský Dvůr	53
5.2.1.2.1.1 Shrnutí SWOT analýzy pro penzion a farmu Mlýnský dvůr	56
5.2.1.2.1.2 Strategie do budoucna pro penzion a farmu Mlýnský dvůr	57
5.2.1.2.2 Penzion a honitba Dobré Časy	58
5.2.1.2.2.1 Shrnutí SWOT analýzy pro penzion a honitbu Dobré Časy	61
5.2.1.2.2.2 Strategie do budoucna pro penzion a honitbu Dobré Časy	62

5.2.2.3 Farma Hana Langová.....	63
5.2.2.3.1 Shrnutí SWOT analýzy pro farmu Hany Langové	66
5.2.2.3.2 Strategie do budoucna pro farmu Hany Langové	68
5.2.2.4 Apartmány Na Špejcharu a farma Hofbauer.....	68
5.2.2.4.1 Shrnutí SWOT analýzy pro apartmány na Špejcharu a farmu Hofbauer	71
5.2.2.4.2 Strategie do budoucna pro apartmány na Špejcharu a farmu Hofbauer ...	73
4.3 Dotazníkové šetření	74
4.3.1 Hypotézy k dotazníkovému šetření.....	81
6. ZÁVĚR	83
7. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	85
7.1 Odborná literatura	85
7.2 Internetové zdroje	89
8. SEZNAM TABULEK, DIAGRAMŮ, GRAFŮ, MAP, FOTOGRAFIÍ A PŘÍLOH	90
8.1 Seznam tabulek:.....	90
8.2 Seznam diagramů:.....	90
8.3 Seznam grafů:	91
8.4 Seznam map:.....	92
8.5 Seznam fotografií:	92
8.6 Seznam příloh:	92
9. PŘÍLOHY	93
9.1. Vzor dotazníku	93

1. ÚVOD

V České republice doposud není plně rozvinuta venkovská turistika a chybí tak využití potenciálu zemědělských farem v oblasti agroturistiky. Turistická infrastruktura a propagace v této oblasti neodpovídají standardům v rámci Evropské unie. Můžeme také říci, že úroveň doprovodných služeb (ubytovací, stravovací, informační) je na nízké úrovni. Cestovní ruch přitom vykazuje nejdynamičtější růst a poskytuje mnoho pracovních příležitostí i pro nekvalifikované pracovní síly. Zvyšuje odbyt místních specialit a řemesel. Ročně přijíždí do České republiky přibližně 7 milionů zahraničních návštěvníků, ale z toho 5 milionů turistů po dobu svého pobytu neopustí Prahu.

Přitom český venkov lze charakterizovat vysokým potenciálem přírodního a kulturního dědictví. Na mnoha místech je však tento potenciál nedoceněný a nedostatečně využitý. V minulosti došlo k negativním jevům z hlediska udržitelného rozvoje venkovského prostoru a narušení krajinného rázu. Bylo to způsobeno zejména historickými událostmi. Tyto události zasáhly především oblasti, které se nacházejí v hraničních oblastech. V období mezi druhou světovou válkou a rokem 1989 byla tradice agroturistiky značně narušena. V období před druhou světovou válkou bylo zcela běžné navštěvovat farmy a vykonávat zde zemědělské činnosti. Následně bylo za pomoc poskytnuto ubytování a proběhla konzumace produktů z farmy. Česká republika má poměrně velký potenciál pro zvýšení návštěvnosti v oblasti venkovské turistiky. Do budoucna je však nutné zlepšení informovanosti o turisticky atraktivních místech a možnostech v rámci ubytovacích a doprovodných služeb, včetně malých rodinných farem. Toto je první a nejdůležitější krok. Doposud neexistují žádné seznamy podniků, které provozují venkovskou turistiku. Ministerstvo zemědělství rovněž nemá úsek, který by se důkladně zabýval agroturistikou nebo venkovskou turistikou. Pro rozvoj venkovské turistiky by bylo ideální, kdyby vznikly informační, mapové a propagační materiály s nabídkou místních zajímavostí a volnočasových aktivit v různých oblastech.

2. LITERÁRNÍ PŘEHLED

2.1 Důležité pojmy

A) Cestovní ruch:

Cestovní ruch je relativně nový termín. Pojmy jako cestovní ruch a turista byly vytvořeny na počátku 19. století (Smith, 1989). Studie cestovního ruchu, jak ho známe dnes, se však začaly provádět až v průběhu 20. století (Jafari, 1981). V dnešní době se cestovní ruch stává velmi důležitou součástí životního stylu každého z nás. Každý rok přibližně tři čtvrtě miliardy lidí na celém světě překročí hranice své vlasti, ať už za rekreací, obchodem, zábavou či poznáním (Ryglová, 2003). V současné době představuje cestovní ruch jedno z nejprogresivnějších odvětví světové ekonomiky. Jeho příjmy jsou dokonce větší než příjmy z automobilového a naftového průmyslu a vytváří nejvíc pracovních míst (Stříbrná, 2005). Obecně se dá říci, že cestovní ruch je činnost lidí spočívající v cestování a pobytu mimo místo jejich obvyklého pobytu do doby kratší jednoho uceleného roku za účelem využití volného času, obchodu a za jinými účely (Škodová, 2007). Bývá stále populárnější jako součást strategie rozvoje v zemích, které nejsou z hlediska ekonomiky na předních místech (Wattanakuljarus, 2008). V praxi se projevuje v různých formách, kde jednou z forem může být i venkovská turistika (Zelenka, 2002).

B) Venkovská turistika (venkovský cestovní ruch):

Nejobecnější definice venkovské turistiky je taková, že se jedná o cestovní ruch, který se odehrává na venkově (Moravec, 2007). Obsáhlejší definice popisuje venkovský cestovní ruch jako jev, který se rozvíjí mimo oblasti turistických a rekreačních center i mimo oblasti městského osídlení. Patří do něj zejména rekreační pobyty ve vesnickém osídlení, které je spjato se zemědělským životem na venkově (Mikula, 2005). Venkovský cestovní ruch také hraje důležitou roli v rozvoji regionů, především ve venkovských a zaostalých příhraničních oblastech (Binek, 2007). V dnešní době, kdy se zrychluje životní tempo je venkovská turistika stále více oblíbená. Řada lidí chce svůj volný čas trávit na venkově, v přírodě. Jedná se o jakýsi způsob návratu k přírodě, objevování venkova (Mikula, 2005).

Diagram č. 1: Schéma struktury rozdělení venkovského cestovního ruchu podle Mikuly (2005)

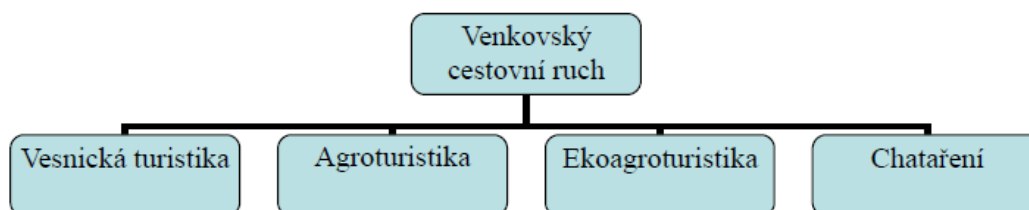
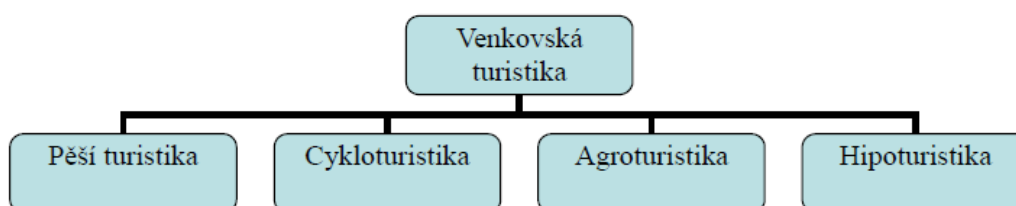

Diagram č. 2: Schéma venkovského cestovního ruchu podle Habána a Otepký (2004)

C) Chataření a chalupaření:

Tento termín se začíná především objevovat v 50. letech 20. století. Typickým znakem jsou opakované pobyty ve vlastním eventuálně pronajatém zařízení (Francová, 2003). Masovému nárůstu chataření a chalupaření po druhé světové válce napomohla především touha městských lidí po přírodě. Bylo to způsobeno zejména i tím, že byly omezené možnosti vycestovat do zahraničí. Došlo tak k vyčlenění půdy na výstavbu chat a chatových kolonií, hlavně v okolí větších měst. K rozšíření také napomohla nízká, mnohdy až symbolická částka na výstavbu chat (Parmová, 2007). Dle Slováčkové (2000) má zhruba 13,2% Čechů chatu či chalupu. Tento druh rekreace je výhodný především tím, že provozní výdaje jsou velmi nízké v porovnání s platbami za rekreaci ve veřejných rekreačních zařízeních (Pourová, 2002).

D) Pěší turistika:

Cestovní ruch zabezpečuje také formu vhodného odpočinku, který má podstatný význam na udržení zdraví. Z tohoto důvodu jsou nejvhodnější aktivní formy odpočinku právě pěší turistika, cykloturistika, rekreační sport, plavání apod. (Habán, 2004). Podle šetření ČZU Praha z roku 1994 dávali lidé v České republice přednost dovolené s koupáním v 68 %, s pěší turistikou v 51 %, s návštěvou kulturních památek v 50% případů. Rozvoje venkova samozřejmě také závisí na budování pěších tras, cyklotras, farem s alternativním zemědělstvím apod.

G) Agroturistika:

Je specifickou formou venkovského cestovního ruchu. Kromě využívání krajiny a venkova je charakteristická přímým vztahem k zemědělským pracím nebo usedlostem se zemědělskou funkcí (Škodová, 2007). Je provozována podnikateli v zemědělské prvovýrobě. Jedná se o způsob turismu, který by měl být šetrný k přírodě, umožňovat rozvoj českého venkova a napomáhat při řešení nezaměstnanosti v obcích (Habán, 2004). Podrobněji bude popsána v následující kapitole.

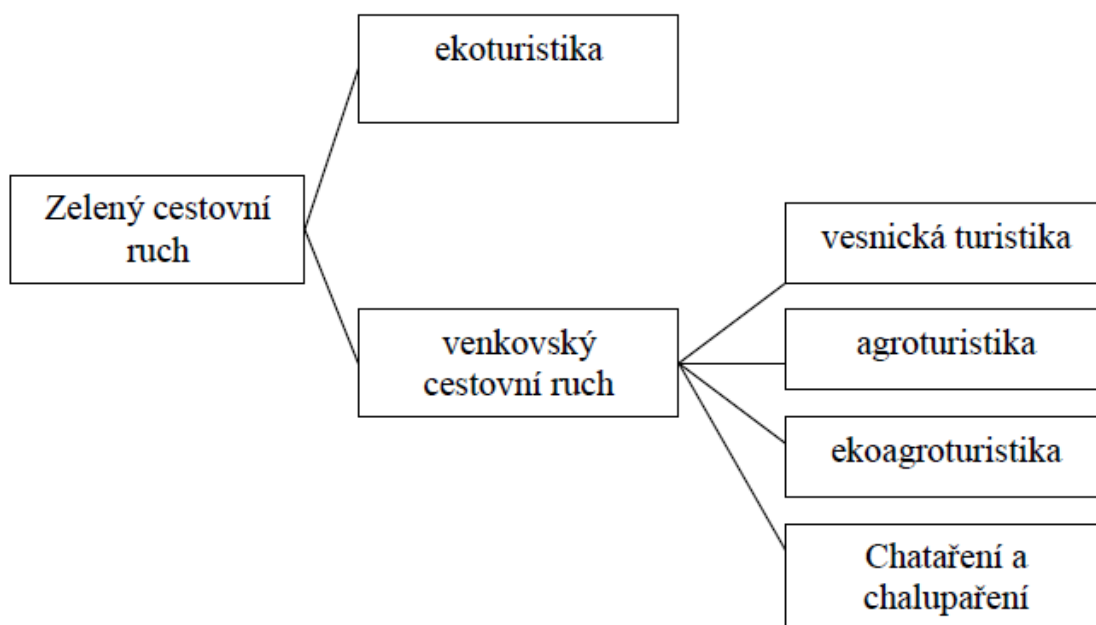
H) Ekoagroturistika:

Ekoagroturistika je speciální forma agroturistiky, která je prováděna na ekologicky hospodařících farmách, což se rozumí pod pojmem ekologické zemědělství, které je popsáno v následující kapitole (Hesková, 2006). Je většinou spojena se zdravotně příznivým životním prostředím. Znakem této formy agroturistiky je spojení s farmářskou rodinou, ale také účast na zemědělských pracích a konzumace produktů jejich ekologického zemědělství (Mikula, 2005).

CH) „Zelený cestovní ruch“

V mnoha publikacích se můžeme setkat s termínem „zelený cestovní ruch“. Jedná se o formu cestovního ruchu nejen ve volné krajině, ale i v mírně osídlených oblastech. Jde především o aktivitu, která respektuje a chrání přírodu (Parmová, 2007). Zákazníci tak volí spíše řídké osídlené oblasti, které vykazují přírodní charakter. Jedná se především o malé podniky, často i s nerozvinutou infrastrukturou, kde je patrný vliv sezónních činitelů (Stříbrná, 2005).

Diagram č. 3: Struktura zeleného cestovního ruchu podle Pourové (2002)

2.2 Historie agroturistiky a cestovního ruchu v České republice

Jak praví známe rčení: Obyvatelé velkoměst jsou lidé, kteří přišli z venkova do měst tvrdě pracovat, aby si pak mohli dovolit přesídlit na venkov. Obecně se dá říci, že dnešní města vznikla z původně vesnických osad a jejich obyvatelstva postupnou kumulací na strategicky významných místech říší a států (Parmová, 2007). Pokud se zaměříme na cestovní ruch v České republice, pomineme-li období renesance i baroka, která přinesla první známky tohoto odvětví (např. původní české cestopisy, cesty za vzděláním), lze období novodobého cestovního ruchu datovat od roku 1900. O rok později byla založena první cestovní kancelář v České republice. Po druhé světové válce se rozvíjí především cestování a turistika na našem území. Padesátá léta jsou známa jako vznik a největší rozsah jevu zvaného „chataření a chalupaření“. Čeští občané tak nalézali náhradu za nemožnost vycestovat do zahraničí (Francová, 2003). Tradiční zemědělství bylo vytlačeno průmyslovou výrobou a administrativní činností.

Nyní však nastává ta správná doba, kdy bychom se měli vrátit zpět k zatím ještě zachovalému venkovu. Pro současnou generaci dovolená na venkově dýchá na turistu nostalgií prázdnin u babičky nebo evokuje žánrové Ladovy obrázky (Parmová, 2007). Je to zejména reakce na rozvíjející se urbanizaci a zrychlování životního tempa. To vede řadu lidí ke snaze trávit volný čas na venkově a přírodě obecně. Jedná se o jakýsi způsob návratu k přírodě (Francová, 2003). V posledních letech zažívá domácí turistika znovuoživení a její objem stále vzrůstá. Zájem je především o rodinné pobyty na horách nebo v blízkosti vodních ploch. Stále žádanějšími se stávají pobyty v soukromých chatách či chalupách. Celkově se dá říci, že jako reakce na dnešní styl života se lidé obracejí k jednodušším způsobům ubytování (Ryglová, 2005). Obecně se dá říci, že pomalu nastává období, kdy význam a funkce zemědělství jako hybné síly rozvoje venkovských oblastí v Západní Evropě a následně ve Střední Evropě postupně klesá (Van der Ploeg, 2000). Právě proto nastává vhodná doba nezemědělské činnosti a aktivity. Cestovní ruch na venkově je jednou z možností, jak oživit venkovský prostor a zmírnit jeho vysídlování.

Může přinést dodatečné příjmy, vytvářet nové pracovní pozice a celkově tak přispět ke zlepšení kvality života (Garrod, 2006).

K rozvoji venkova však musí docházet systematicky a přistupovat v širších souvislostech například v souvislosti s trvale udržitelným rozvojem. Veškeré činnosti na venkově by měly vykazovat znaky udržitelnosti (Kostov, 2001). Pokud začneme hovořit o historii současné agroturistiky, jak ji známe dnes, tak se začíná formovat po roce 1989, kdy venkov obecně prochází výraznými změnami. Začalo docházet k restrukturalizaci zemědělské výroby a transformaci zemědělských podniků. Díky těmto jevům docházelo ke značnému poklesu pracovních sil v zemědělství. Aby se udrželo vesnické osídlení, bylo nutné hledat nové nástroje ekonomického oživení a jedním z nich byla právě agroturistika (Moravec, 2007). Dalším počátkem agroturistiky v České republice je rok 1993, kdy prvních 15 farem bylo ochotno a schopno ubytovat zahraniční turisty. Následující rok to bylo již 51 zařízení a 800 turistů (Ryglová, 2005). Pokud-li toto shrneme, dá se říci, že dříve byla zemědělská výroba vždy na prvním místě v nabídce pracovních míst na venkově. Dnes je tomu opačně z různých důvodů například, že nejsou schopni uživit se, chtějí si najít práci s lepšími podmínkami a v neposlední řadě je to fakt, že venkov stárne a také pozvolna pustne. Tím trpí zejména pole, louky, pastviny a lesy, kterým se nedostává té péče, kterou jim dokázaly věnovat předchozí generace a postupně ztrácejí ráz obdělávané a udržované krajiny (Moravec, 2007).

2.3 Ekologické zemědělství a jeho význam pro agroturistiku

V posledních letech nabývá na významu spojení agroturistiky s farmou, na které se provozuje ekologické zemědělství, tento druh turistiky se nazývá agroekoturistika (Ryglová, 2005). Jedná se o pobyt na zemědělských usedlostech a farmách, které se zabývají ekologicky vedeným zemědělstvím. Vzniká tak možnost pro ochutnávku, nebo prodej těchto produktů (Francová, 2003). Podstatným znakem této formy agroturistiky je nejen sepětí s farmářskou rodinou, ale může to být i účast na zemědělských pracích a konzumace jejich produktů (Parmová, 2007). Počátky ekologického zemědělství se datují v letech 1930 až 1940, ovšem ve vyspělejších státech. Jednalo se především o Švýcarsko a Německo, nikoliv Československo. Bylo to způsobeno zejména tím, že se zvyšoval počet používaných hnojiv a také jejich množství (Alemanno, 2009). Na jednu stranu vedlo používání pesticidů k větší úrodě bez škůdců, ale na druhou stranu došlo k narušení hospodářských systémů. Ty později vyžadovaly pravidelnou aplikaci pesticidů. To vedlo k zanedbání preventivních, nebo mechanických metod pro regulování škůdců (Cagáň, Lacko-Bartošová a kol., 2005).

V Československu se začalo ekologické zemědělství objevovat daleko později. Teprve v druhé polovině 80. let 20. století (Šarapatka, Urban, 2006). Bylo to zaviněno zejména tím, že většina zemědělských podniků do té doby byla kolektivizována nebo zestátněna. Jejich správci a zaměstnanci tudíž neměli žádnou zodpovědnost za půdu, kterou obhospodařovali, za zvířata, která chovali, a za kvalitu potravin, které nabízeli spotřebitelům. Půda se tak nacházela ve velmi špatném stavu (Šarapatka, Urban, 2003). Obecná definice ekologického zemědělství je taková, že se jedná o zvláštní druh hospodaření, který dbá na životní prostředí a jeho jednotlivé složky stanovením omezení či zákazů používání látek a postupů, které zatěžují, znečišťují nebo zamořují životní prostředí, nebo zvyšují rizika kontaminace potravního řetězce, a který zvýšeně dbá na vnější životní projevy, chování a pohodu chovaných zvířat (Moudrý, 2007). Mezi základní cíle a principy ekologického zemědělství můžeme zařadit zejména tyto body:

- ✓ Zlepšení a trvalé udržení půdní úrodnosti
- ✓ Zachování významných krajinných prvků
- ✓ Efektivní využívání energie s důrazem na obnovitelné zdroje
- ✓ Snaha o maximální recirkulaci živin a zábrana vnosu cizorodých látek do agroekosystému
- ✓ Ochrana genofondu a biodiverzity
- ✓ Udržování vody v krajině, ochrana povrchových a spodních vod
- ✓ Produkce kvalitních potravin a surovin (Moudrý, 2007)
- ✓ Produkce potravin a krmiv s vysokou nutriční kvalitou a v dostatečném množství
- ✓ Vytvoření ekonomicky udržitelného produkčního systému
- ✓ Zachování rázu krajiny (Lacko-Bartošová, Cagáň a kol., 2005)
- ✓ Respektování přírodního systému a cyklů (Niggli a kol., 2008)
- ✓ Pěstování ve "směškách" ke stabilizaci výnosů a kvality (ve Švýcarsku až 90% bioobilí) (Tamm, 2000)
- ✓ Udržení venkovských sociálních struktur a péče o ně (Neurberg, Padel, 1994)

2.4 Mimoprodukční funkce krajiny

Obecně se dá říci, že mimoprodukční funkce krajiny má celou škálu forem. Mezi ty hlavní a nejznámější patří především funkce environmentální, která má aspekty přírodoochranné a při detailnějším členění půdoochranné, vodoochranné, krajino tvorné, protierozní a další (Váchal, Moudrý, 2002). Vedle environmentální mimoprodukční funkce vyjmenovává (Moudrý, Váchal, 2006) mimoprodukční funkci sociální, historickou, naučnou, estetickou, kulturní, sekuritativní a rekreativní. Tyto funkce se více či méně vážou k venkovské turistice.

K venkovské turistice se velmi úzce pojí funkce krajino tvorná a krajino ochranná. V poslední době dochází k rozsáhlým změnám v krajině. Je to způsobeno především procesem vyvolaným kombinací krajino tvorných přírodních procesů a kulturních prvků. Tyto jevy mohou být způsobeny jak fyzikálně, tak i antropogenně. Zemědělství ovlivňuje krajinu především prostřednictvím využívání zdrojů půdy a vody (Kubíčková, Bečvářová, 2007). Specifickou funkci zde tvoří hospodaření v horské a podhorské krajině. Tyto oblasti nelze považovat za primárně produkční. V těchto lokalitách se musí hospodařit v úzké souvislosti s ochranou přírody a krajiny (Wilson, 2001). V těchto oblastech tak dochází k jevu, že ekonomický význam zemědělství je potlačen ve prospěch krajino tvorných, estetických a kulturních funkcí (Pierce, 1993). Zajímavým paradoxem v těchto oblastech je i vztah mezi cestovním ruchem a horskou krajinou. Cestovní ruch je zde v drtivé většině závislý na přírodních atraktivitách. Mnohé z těchto rekreačních činností přímo ohrožují další existenci těchto atraktivit. Cestovní ruch je tak do jisté míry zdrojem environmentálních problémů. Z těchto důvodů bychom měli vyvíjet co největší tlak, aby byl turismus provozován podle principů udržitelnosti. Udržitelný cestovní ruch by měl zajistit takové využívání ekosystémů, které nenaruší jejich přirozenou obnovu, bude přispívat k udržování biodiverzity a bude si uvědomovat estetické kvality krajiny (Klapka, Klapková, 2005). Zaměříme-li se na obecný vztah mezi ekologickým zemědělstvím a cestovním ruchem v chráněném území, můžeme konstatovat, že je oboustranně výhodný.

Zemědělským subjektům přinášejí tyto aktivity v cestovním ruchu alternativní zdroje příjmů. Tyto příjmy jsou pro zdejší zemědělské podnikání nezbytným předpokladem pro zachování tohoto typu lidské činnosti ve ztížených podmínkách horské krajiny. Nedílnou součástí těchto činností je přímý prodej vlastních zemědělských výrobků, jež jsou pro konečného spotřebitele zárukou kvality i regionálního původu, přičemž cena nemusí hrát primární roli (Guthman, 2002).

Dosti opomíjenou funkcí, hlavně v posledních letech bývá estetická funkce krajiny. Vnímání krajiny značně souvisí s její estetikou. Avšak krajina vždy byla a vždy nejspíše bude hodnocena především podle toho, jak uspokojuje lidské potřeby. Lidé nemohou natrvalo spokojeně žít v ošklivém prostředí, a z tohoto důvodu na svůj životní prostor uplatňují potřebu krásy (Svobodová, 2011). Mají-li vzhledové krajiny zaujmout přiměřenou pozici ve společenském rozhodování, musí být dokázáno, že jsou významným příspěvkem ke zlepšování životního prostředí. To vyžaduje, aby výzkum byl rozšířen o výstupy propojující hodnocení krajiny s lidskými emocemi a psychickou pohodou (Löw, Míchal, 2003). Pokud hovoříme o estetické funkci krajiny, můžeme sem zařadit věci hmotné, ale i nehmotné, které se významně podílejí na atmosféře místa, kde se nacházejí. Mluvíme o vytváření tzv. *genius loci* (Indrová, 2004). Specifickou funkci v této oblasti mají Chráněné krajinné oblasti (CHKO). Tyto oblasti poskytují tradiční využití přírodního prostředí místními usedlíky bez jeho ničení. Zejména na místech, kde jeho užívání vytváří krajinu významného estetického a ekologického rázu. Může se jednat například o sady nebo pastviny (Primack, 2001). Na základě všech těchto aspektů dochází k estetickému hodnocení krajiny, které se využívá pro její ochranu a budoucí prognózy. Každý člověk je intuitivně schopen rozlišit velmi krásné krajiny od méně krásných, přičemž dochází v různé míře k intersubjektivní shodě soudů různých lidí. Ovšem můžeme se zde opírat o její ekologické hodnoty, které jsou patrné. V každém krajinném typu rozlišujeme tři stupně 1. zvýšený, 2. základní (průměrný), 3. snížený na základě zvolených relevantních kritérií (Löw, Míchal, 2003). Zjednodušeně řečeno můžeme krajinu klasifikovat na základě přírodních, krajinných a estetických hodnot na území zcela ovlivněné člověkem, území intermediární a území relativně přírodní. V těchto kategoriích pak mohou mít území estetickou hodnotu sníženou, standardní nebo zvýšenou (Kender, 2000).

2.5 Formy, metody a aspekty agroturistiky

Základní definice agroturistiky již byla popsána v kapitole Důležité pojmy. Nyní bude popsána trochu hlouběji. Je také třeba podotknout, že venkovská turistika není v Čechách a na Moravě novým jevem. Dříve byly zcela běžné pobyty na venkově, především u zemědělských rodin a formou letních bytů byly důležitou součástí předválečného cestovního ruchu v České republice. Po druhé světové válce však byly vztahy mezi městem a venkovem zcela přetřhány (Moravec, 2007).

Agroturistika je ve většině případů širokou veřejností chápána pouze jako cestovní ruch bezprostředně vázaný na zemědělskou farmu. Její využití je však mnohem širší (Stříbrná, 2005). V některých publikacích se můžeme též setkat s pojmem agrární cestovní ruch nebo dovolená na statku (Orieška, 2010). Je provozována podnikateli v zemědělské výrobě a poskytuje jim dodatečný finanční příjem k udržení nebo rozšíření hlavní zemědělské činnosti (Ryglová, 2005). Tvoří ji souhrn služeb (ubytovacích, stravovacích a ostatních), činnost na farmě i v nejbližším okolí (Parmová, 2007). Nabývá na atraktivitě zejména tím, že návštěvníkům do jisté míry zprostředkovává venkovský styl života většinou ve spojení s klidnou krajinou, čistým vzduchem a pracovními aktivitami, ať už v přímém spojení s prací na farmě nebo pracemi mimo farmu. V mnoha lidech to tak může evokovat nostalgii například vzpomínek na dětství (Zelenka, 2002). Dochází zde tak k propojování agropodnikatelů, zemědělských podniků společně s rekreačními aktivitami turistů. K nejznámějším aktivitám patří například jízda na koni, jízda na kole nebo pasivní a aktivní účast na zemědělských pracích (Čertík, 2001). Následující aktivity budou rozvedeny dále. Agroturistika a obecně venkovský cestovní ruch má za cíl především:

- ✓ vytvořit podmínky pro rozvoj podnikatelských aktivit na venkově
- ✓ odklonit část dopravy z větších měst
- ✓ zamezit přesun venkovského obyvatelstva do velkých měst
- ✓ starat se, respektovat a udržovat přirozené přírodní prostředí
- ✓ celková péče o životní prostředí
- ✓ zachování tradic a zvláštností na venkově
- ✓ navrátit vztah člověka k přírodě z předchozích let (Čertík, 2001)
- ✓ vytvořit rodinné zázemí, osobnější vztah ke klientovi (Ryglová, 2005)
- ✓ trvale udržitelný aspekt, tzn. že její rozvoj by měl pomáhat udržovat zvláštní venkovský charakter dané oblasti a neměl by likvidovat místní zdroje
- ✓ měl by být složen z mnoha druhů, které umožní komplexní obraz venkovského prostředí, ekonomiky a historie (Stříbrná, 2003)

Přestože má tato forma turistiky jasně vyhraněné rysy, nelze ji definovat jen podle druhu dovolené. Důležitou roli hraje také intenzita využívání nabízených služeb, lokalita, způsob řízení a další faktory (Moravec, 2007). Na základě těchto faktů byl vytvořen koncept kontinuity, který sahá od typicky venkovských dovolených až po ty typicky městské (Stříbrná, 2005). Agroturistiku jako podnikatelskou činnost nemusí provozovat jenom farmář. Jsou i případy, kdy agroturistiku provozují i obce (Habán, 2004).

Tabulka č. 1: Rozdíl mezi druhy dovolených

Typicky venkovské dovolené	Dovolené, které mohou být venkovské nebo městské	Typicky městské dovolené
Pěší turistika	Plavání	Prohlídka pamětihodností
Horolezectví	Sjezdování na lyžích ve středně navštěvovaném místě	Dovolená na pláži
Venkovské slavnosti (poutě, posvícení)	Sporty vyžadující infrastrukturu polopřírodního typu (golf)	Sjezdování na lyžích ve velmi navštěvovaném místě
Jízda na kanoi	Kulinářská dovolená	Dovolená zaměřená na městské tradice a kulturu
Lyžování na běžkách	Dovolená zaměřená na poznávání tradic	Zoologické zahrady
Rybolov na řekách a rybnících	Dovolená zaměřená na ochranu přírody	Lázně
Sjezdování na lyžích v málo navštěvovaném místě	Kulturní přehlídky	Průmyslová turistika
Studium přírody (pozorování ptáků, fotografování)	Dovolená věnovaná řemeslům	Dovolená zaměřená na zábavu nebo hazardní hry
Myslivost	Prohlídka památek nebo výlety	Dovolená v letoviscích
Cyklistika	Kempování	Sporty, které vyžadují vybudovanou infrastrukturu
Jízda na koni	Plachtění nebo závodní plavby	
Studium venkovských tradic	Rybolov na moři	

Na základě těchto rekreačních aktivit turistů ve spojení s agropodnikateli a zemědělskými podniky se vymezuje, o jaký druh agroturistiky se jedná (Čertík, 2001). Agroturistiku lze rozdělovat z různých úhlů pohledu. Například z hlediska množství poskytovaných služeb agroturistiku rozdělujeme na tyto druhy:

- ✓ **Pobyt na farmě** - Provozovatel kromě noclehu poskytuje i jiné služby na uspokojení požadavků zákazníka (Habán, 2004). Lze ho provozovat jednak pronájmem obytné místnosti nebo pronájmem rekreačního objektu (chata, srub, chalupa, rekreační domek). Pro tuto formu se doporučuje maximálně 10 lůžek na jeden objekt. Hromadná ubytovací zařízení jsou buď penziony nebo malé hotely. V tomto případě se však jedná o složitější záležitost, neboť souvisí i s přijímáním zaměstnanců, pokud nemá majitel početnou rodinu nebo rozsáhlé příbuzenstvo. Nutností je kvalifikovaný personál (Moravec, 2007). Tento segment se ještě rozděluje z hlediska časového využití, a to na: celoroční, dvousezónní (léto, zima), jednosezónní (léto, nebo zima) (Ryglová, 2005).
- ✓ **Gastronomický agroturismus** - V jeho popředí je odbyt regionálních specialit vlastními hosty, stálým okruhem odběratelů, nebo restauracemi (Habán, 2004). Tento druh agroturistiky je velmi častým. Provozovatel nabízí buď biopotraviny nebo typickou venkovskou stravu. Podle regionu je také možno se zaměřit na místní zvláštnosti, např. vinařské oblasti se svými produkty nebo posvícenecké a zabijačkové hody (Moravec, 2007). Uvedený typ agroturistiky převládá v cizině hlavně v zemích Středomoří a částečně ve Francii (Parmová, 2007).
- ✓ **Skandinávský typ agroturistiky** - pronajímání ploch ke kempování, pronajímání prázdninových domů, nebo objektů jenom s minimálním poskytnutím služeb (Habán, 2004). Tento druh agroturistiky se v posledních letech rozšiřuje, především z důvodu ulehčení prací, avšak jsou zde spojeny vysoké kapitálové náklady (Parmová, 2007).

2.6 Doprovodné programy agroturistiky

Cestovní ruch není jen pouhé ubytování či zajištění stravování turistů. Jedná se také o jejich volný čas. Dobře organizovaná turistika obsahuje proto i řadu zajímavých a atraktivních doprovodných programů (Němčanský, 1996). Tyto programy vlastně kompletují celkový nabízený produkt cestovního ruchu, dávají mu určitý image, jakousi reklamní známku (Parmová, 2007).

Cykloturistika

Tato oblast cestovního ruchu je spjatá s používáním kola jako přepravního prostředku, eventuálně k dosažení turistického cíle. Základní motivy účasti jsou jízda na kole, poznávání a zlepšování kondice (Francová, 2003). Zprostředkovává také emocionální zážitky z kontaktu s přírodou, poznáváním kulturních památek, technických děl, lidí v jejich přirozeném prostředí, jejich zvyky a tradice (Gúčík, 2004). Také zde často dochází ke kombinaci dopravy (vlak, jízda na kole), pro cyklisty jsou poskytovány speciální servisní služby apod. Cykloturistika je podporována budováním nových cyklotras, cyklostezek a naučných stezek (Pásková, 2002).

Stravování

Nabídka by se měla orientovat především na stravu nebo obvyčeje spjaté s vesnicí a zemědělstvím (Stříbrná, 2005). Například pokud se jedná o biopotraviny ve vazbě na ekologické zemědělství nebo typickou venkovskou stravu (mléko a brambory, kulajda, kyselo, kuba, houbová smaženice, bylinné čaje apod.). Krajevě pak na místní zvláštnosti (vinařské oblasti se svými produkty) (Parmová, 2007).

Zemědělské činnosti

Jedná se zejména o pomoc turistů při senoseči, žních, pasení hospodářských zvířat, úklidu stájí a chlévů aj. (Parmová, 2007). Musí se zde však dávat pozor na to, že když někteří turisté projeví zájem zúčastnit se zemědělských prací, ještě to neznamena, že si z nich hospodář udělá levnou pracovní sílu (Stříbrná, 2005).

Projížďky na koních a jezdecké školy

Nabídka projížďky na koních a jezdeckých služeb spočívá především v možnostech farmáře. Zemědělský podnik musí koně chovat. Jde o důležitou atraktivitu (Stříbrná, 2005). Nabídku lze rozšířit i o projížďku bryčkou nebo kočárem. Tyto služby je možné zprostředkovat i jiným podnikatelským subjektem, pokud se nachází v blízkém okolí (Parmová, 2007). Zejména pro malé děti lze využít i atraktivitu poníků (Habán, 2004).

Lov zvěře a rybaření

Nabídka lovu zvěře a rybaření závisí na celkovém zázemí farmy nebo zemědělského podniku. To znamená především na rozsahu vlastnictví lesů a rybníků. Lze ji samozřejmě zprostředkovat jiným podnikatelským subjektem.

Letní a zimní sporty

Jde o celou skupinu doprovodných programů, ve kterých hraje důležitou roli charakter okolní krajiny. Nabídka může zahrnovat pěší turistiku, cyklistiku, koupání, v zimě pak bruslení, lyžování apod. (Parmová, 2007).

Řemesla

Tento sektor zahrnuje tradiční řemesla a aktivity (mlýny, kovárny, sklářské hutě, krajkařství, bednářství, kolářství, výroba nábytku aj.), prohlídky zprovozněných historických objektů (železnice, lihovary, větrné a vodní mlýny aj.) včetně výroby suvenýrů (Moravec, 2006). Pokud je v okolí muzeum, vystavující dobové relikvie, je návštěva těchto míst rovněž součástí agroturistiky.

Ostatní doprovodné produkty

Rovněž místní pamětihodnosti tvoří nedílnou součást produktu cestovního ruchu. Informace o těchto atraktivitách a jejich zpřístupnění jsou určitým obalem, ve kterém je celková nabídka prezentována. Totéž platí i o přírodních zvláštностech (krasové jeskyně a přírodní útvary, výskyt vzácných květin a stromů, obory se vzácnou zvěří), o místních zvyklostech, národopisných tradicích apod. (Parmová, 2007).

Hipoturistika

Je turistika spojená s jízdou na koni je perspektivním subproduktem venkovské turistiky, jež se soustředí na cestování v koňském sedle (Vajčnerová, 2011). Znamená kombinaci rekreace a jízdy na koni. Rekreací rozumíme aktivní využití volného času ve smyslu rozvoje osobnosti v oblasti sociální, psychické aj. (Hollý, 2003). Dle rozmachu značení jezdeckých nebo koňských stezek se jedná o bouřlivě rozvíjející se obor. Síť takto značených stezek propaguje v Česku řada serverů. Hipoturistika je považována za perspektivní segment, neboť platí pravidlo, že se vzrůstající životní úrovní roste také využití koní pro rekreaci. Zvláštní význam pak má léčebné využití koní (hipoterapie, hiporehabilitace) (Vajčnerová, 2011). Jezdectví je kromě sportu v současné době také stále více vyhledávanou formou relaxace a aktivního trávení volného času. Jeho velikou výhodou je, že se jedná o aktivitu vhodnou a dostupnou pro lidi všech životních stylů, pro muže i ženy, děti i dospělé, ale také pro postižené občany. Navázání bližšího kontaktu s koněm prokazatelně působí příznivě na lidskou mysl, čímž se posiluje souznění člověka s přírodou, které je v dnešní uspěchané době důležitou formou duševního odpočinku (Hollý, 2003).

2.7 Výhody a nevýhody agroturistiky

Zemědělství prošlo v posledních dvaceti letech velkými změnami, moderní postupy produkce snížily potřebu lidských sil. Ve venkovských oblastech tak došlo v krátkém čase k dramatickému snížení nabídky pracovních sil v zemědělství, což je příčinou trvalého vyliďňování zejména těch oblastí venkova, jež jsou vzdáleny od větších měst a z nichž nelze za prací jednoduše každodenně dojíždět (naopak vesnice v blízkosti velkých měst se stávají jejich "noclehárnami") (Vajčnerová, 2011). Do budoucna můžeme předpovídat stejnou tendenci, nemůžeme očekávat, že by se agroturistika v našich podmínkách stala stejně významným oborem jako v Rakousku. Je to dáno tím, že agroturistiku není možné rozvíjet bez menších farem rodinného typu, s nimiž je přirozeně asociována. Ty u nás ale již s největší pravděpodobností nevzniknou, protože jejich zakládání nemá z hlavního pohledu ekonomický smysl (Burian, 2008). A to i přesto, že Česká republika má velmi dobré předpoklady pro rozvoj agroturistiky. Je to dáno zejména dobrou skladbou přírodních, kulturně historických, společenských a dalších aktivit. Napomáhá tomu i fakt, že máme malebnou venkovskou krajinu, lidský potenciál, který zahrnuje schopné, pracovité a nápadité lidi na venkově. V některých místech je to i rozsáhlá komunikační síť, která vytváří dobré podmínky pro dostupnost i odlehlých vesnic (Moravec, 2007). Do určité míry je tomu tak dobře, masový rozvoj cestovního ruchu může ohrozit kvalitu přírody v oblastech velké koncentrace cestovního ruchu. Mělo by tak nastat uplatňování zásad trvale udržitelného rozvoje ekonomiky a rozvoje a obnovy kvality venkovského prostředí, v neposlední řadě také péče státu o životní prostředí (Ryglová, 2005). Agroturistika a venkovský cestovní ruch obecně přispívá k aplikaci principů trvale udržitelného rozvoje. Existuje řada studií, které se zabývají vlivem růstu počtu turistů a možných negativních dopadů. Tudíž se dá říci, že agroturistika je šetrnější k životnímu prostředí (Vaško, 2002).

Jistým specifickým agroturistiky je fakt, že většina autorů studuje a píše publikaci ohledně agroturistiky na základě vzpomínek z dětství. Dochází tak k zachování zvláštního druhu kultury. Lidová kultura uchovává to nejlepší vytvořené našimi předky a toto pak předává z generace na generaci (Hesková, 2006). Nelze s ní spojovat jen krásné hmotné předměty, ale i platné normy etické, morální a národní

(Vaněček, 1997). Její členění je na lidovou kulturu hmotnou a duchovní. Do hmotné patří všechny součásti, které mají materiální charakter (obydlí, oděv, nábytek). Duchovní se zabývá především slovesnými, duchovními a tradičními projevy (Vondruška, 1991). Díky těmto místním tradicím a zvyklostem na zemědělských farmách v tuzemsku tráví dovolenou i cizinci. Netýká se to ale všech regionů stejně. Někde omezují rozvoj agroturistiky regionální tradice. Například v Jihomoravském kraji jsou agrofarmy ve stínu oblíbené vinařské turistiky. Průměrná délka pobytu je 5-7 dní (Moravec, 2007). Řada cizinců ocení ubytování v historických objektech: rekonstruovaných mlýnech, nebo selských staveních, ale ne jenom to. Výhodou také je osobní kontakt s farmářskou rodinou, dalším aspektem je kulturní bohatství venkova. Zejména staré vesnice, kostely, hrady, zámky, lidová umění či tradiční řemesla (Ryglová, 2005).

Vedle zmiňovaných výhod existuje mnoho problémů, které brání rozvoji agroturistiky u nás. Jedná se především o fakt, že ve většině obcí chybí regionální sdružení cestovního venkovského ruchu, který zaštiťuje právě agroturistiku. Nastává tak boj mezi podnikatelskými subjekty a místní samosprávou. Zatímco v zemích s rozvinutým cestovním ruchem je spolupráce běžná, u nás se spíše projevuje jenom žárlivost těchto subjektů. Dále chybí multiplikační efekt v regionech. To znamená, že chybí propojení obcí uvnitř regionu i mimo regiony. (Moravec, 2007). Je to dáno i tím, že na venkovský cestovní ruch obecně je pohlíženo jako na doplňkovou zemědělskou aktivitu v sekci Ministerstva zemědělství. Neexistuje zde podpora jako celku a neexistují ani žádné oficiální seznamy provozovatelů agroturistiky, což brzdí jejich rozvoj (Vajčnerová, 2011). Nyní však nastává ve společnosti nový trend tzv. "ekologizace společnosti". To znamená, že dochází k bezprostřednímu návratu k přírodě a harmonickému soužití s ní. Přetechnizovaný život ve městě stále nutí jeho obyvatelstvo vyhledávat bezprostřední styk s přírodou, což může napomáhat i agroturistice (Parmová, 2007).

2.8 Shrnutí výhod a nevýhod v bodech

2.8.1 Výhody

- ✓ přispívá k zachování, obnově a rozvoji venkovského prostoru, kulturních tradic, řemesel i zvyků
- ✓ vytváří pracovní příležitosti, a tím přispívá k omezování migrace obyvatel venkova do měst
- ✓ stimuluje rozvoj dalších návazných podnikatelských aktivit zejména malého podnikání
- ✓ má nižší nároky na infrastrukturu - rozptýlené ubytování s malou kapacitou nemá tak vysoké nároky na infrastrukturu jako masový cestovní ruch (Vajčnerová, 2011)
- ✓ je doplňkovým zdrojem příjmu farmy nebo zemědělského podniku
- ✓ vytváří podmínky pro hospodaření i na méně výnosných či dokonce ohrožených zemědělských farmách
- ✓ zachovává přírodní ráz krajiny
- ✓ zemědělci mohou přispívat k rozvoji vesnice, obce nebo regionu vedle provozování ubytovacích služeb, zprostředkováním dalších činností v infrastruktuře (oblasti obchodu, pohostinství, řemeslné výroby)
- ✓ dochází k spotřebě vlastní produkce, jak rostlinné, tak živočišné, což dává podnikateli určitou konkurenční výhodu (Parmová, 2007)
- ✓ napomáhá k principům trvale udržitelného rozvoje (Vaško, 2002)
- ✓ možnost ubytování v historických objektech (rekonstruované mlýny, selské stavení)
- ✓ osobní kontakt s farmářskou rodinou (Ryglová, 2005)

2.8.2 Nevýhody

- ✓ konkurence v rozložení a využívání pracovních sil - pracovníků zemědělské farmy: hlavní sezona cestovního ruchu je v podstatě stejná s hlavní sezonou v zemědělství (žňová práce, senoseče)
- ✓ konkurence z hlediska volného kapitálu: Kam vložit volné finanční prostředky, když je potřebují obě činnosti? Investovat do rozvoje zemědělské výroby nebo agroturistiky?
- ✓ příliš velká návštěvnost a nepřizpůsobení se původní vesnické sociální struktuře znamenat zátěž a stres pro místní obyvatelstvo
- ✓ úbytek půdy v důsledku výstavby ubytovacích zařízení (Parmová, 2007)
- ✓ nemůžeme očekávat, že by se agroturistika v našich podmínkách stala stejně významným oborem jako v Rakousku (Burian, 2008)
- ✓ ve většině obcí chybí regionální sdružení cestovního venkovského ruchu, který zaštiťuje právě agroturistiku
- ✓ může docházet k "boji" mezi podnikatelskými subjekty a místní samosprávou
- ✓ chybí multiplikační efekt (absence propojení obcí uvnitř regionu i mimo regiony) (Moravec, 2007)
- ✓ na venkovský cestovní ruch obecně je pohlíženo jako na doplňkovou zemědělskou aktivitu v sekci Ministerstva zemědělství
- ✓ neexistuje zde podpora jako celku a neexistují ani žádné oficiální seznamy provozovatelů agroturistiky, což brzdí jejich rozvoj (Vajčnerová, 2011)
- ✓ chybí finance, například na propagaci (Ryglová, 2005)

2.9 Zaměření dle cílových skupin

Výběr své klientely je nesmírně důležitý, neboť zakládá vztah podnikatel - zákazník. Důkladná znalost požadavků cílové klientely může usnadnit komunikaci s ní, a to zejména v případě zahraničních hostů (Stříbrná, 2005). V jednotlivých stádiích se podle potřeb a podle životní situace mění potřeby a tím i nákupní chování včetně služeb. Jejich vývoj je však předvídatelný. Mění se do obsahu (sportovní x rekreační), co do formy a vzdálenosti, tak i finanční náročnosti (Janotka, 1999). Jsou rozděleny do těchto kategorií (Mikula, 1995, Janotka, 1999, Francová, 2003, Stříbrná, 2005, Parmová 2007).

Starší lidé

Jedná se o skupinu, jejíž účastníci jsou ještě v pracovním poměru. Očekávají pokoje se sociálním zařízením, pohodlné sedací soupravy, bezpečné schodiště a dobře vytápěné prostory (Stříbrná, 2005). Vhodné jsou odpočinkové prostory, které jsou vhodné ke čtení a sledování televize. Dále si většinou představují pohodlné turistické cesty s odpočívadly, chtějí mít možnost účasti v programech pro volný čas (Parmová, 2007). Není vhodná kombinace starších manželů a rodin s dětmi. Nervozita starších členů v případě hluku je známá (Stříbrná, 2005). Proto raději cestují se svými rodinami, prarodiče s vnoučaty, kde už vědí, co mohou očekávat. Prarodičům vyhovuje venkovská turistika a agroturistika ve zdravém životním prostředí a dětem je vytvořen atraktivní program (Janotka, 1999).

Důchodci

Obecně tento druh turistiky můžeme označit jako seniorská turistika, neboli cestování důchodců. Je spojen především s trochu odlišnými potřebami tohoto tržního segmentu. Tato skupina vyžaduje především preferenci služeb vysoké kvality a pohodlí (Francová, 2003). Proto je lepší vyžádat si jejich souhlas, chceme-li ubytovávat současně rodiny s dětmi nebo sportovci (Mikula, 1995). Upřednostňují poklidnou dovolenou v příjemném prostředí nerušeném hlukem velkoměsta. Rádi využívají dobře značené turistické cesty, odpočinková místa, altány apod. (Parmová, 2007). U této skupiny se nepředpokládá zájem o těžší práci na statku, spíše o krmení drobných zvířat, králíků, perliček, ovcí atd. (Mikula, 1995).

Rodiny s dětmi

Dá se očekávat, že tato skupina bude očekávat rozmanité druhy zvířectva, se kterými je možný kontakt. Zpestřit dovolenou je možné i trávením večerů u táboráku s opékáním mas nebo vuřtů (Parmová, 2007). Nabídka pro rodiny s dětmi by měla obsahovat i další venkovní možnosti ke hrám: pískoviště, šplhací stromy, prolézačky, jednoduché houpačky, bazének apod. (Stříbrná, 2005). Kontakt dětí se zvířaty by měl být dobře kontrolovatelný, aby nedošlo k nevhodnému krmení nebo úrazu (Mikula, 1995).

Sportovně založení lidé

Očekávají plnění jejich zvláštních přání týkajících se trénování, běhu, jízdy na koních, pěších túr, plavání, rybaření, tenisu atd. Něco z těchto aktivit se dá realizovat i na statku. Množství subjektů také půjčuje sportovní vybavení včetně horských kol (Stříbrná, 2005). Dnes se čím dál tím častěji setkáváme i s exotičtějšími sportovními aktivitami třeba s: golfem, minigolfem, surfováním, lukostřelbou atd. Je jasné, že ne všechny tyto aktivity jsme schopni realizovat přímo na statku. Proto je ideální domluvit se na spolupráci s okolními sportovními subjekty (Parmová, 2007).

Zařízení pro jízdy na koních, plavecké bazény nebo tenisové kurty vážou vysoké finanční prostředky na investice a údržbu, které se musí navrátit prostřednictvím cen. Proto je nutná velmi přesná kalkulace, která by měla počítat se společným využitím s obcí, základními školami, sportovními kluby a sousedy zapojenými v agroturistice (Mikula, 1995).

Milovníci přírody

Tato skupina lidí očekává především připravené pěší túry za zajímavostmi tamního kraje, sbírání lesních plodů. Botanici budou chtít rozšiřovat svůj herbář, ornitologové dalekohledem sledovat hnízda i ptactvo, mineralogové budou vyrážet do lokalit nerostů (Parmová, 2007). V tomto případě je dobrá i spolupráce s muzeem ve městě, dá se domluvit i návštěva meteorologické či astronomické observatoře (Stříbrná, 2005). Ekologové pak rádi uvidí, že u vás na statku řádně nakládáte s odpady a využívá se recyklace. Důležitou roli hraje také nabídka vlastních produktů zdravé výživy. Výhodou této skupiny je fakt, že nejsou příliš nároční na komfort, protože se nacházejí převážnou část dne mimo statek (Mikula, 1995).

2.10 Porovnání stavu s Rakouskem a možnosti rozvoje v ČR

I přes fakt, že nemůžeme očekávat, že v našich podmínkách se stane agroturistika stejně významným oborem jako v Rakousku (Burian, 2008), tak je stejně nutné brát si příklad ze zahraničí, kde je agroturistika na vyšší úrovni (Parmová, 2007). Ideálním příkladem pro porovnání je tedy Rakousko, kde v současné době dvě třetiny farem nejsou vázány výhradně na zemědělství. Rakouská vláda má vypracovaný systém podpor (finanční i organizační, poradenské) zemědělským subjektům, které se rozhodly provozovat agroturistiku z důvodu útlumu zemědělské výroby v souvislosti se vstupem do EU, kde je nadbytek zemědělské produkce (Ryglová, 2005). Rovněž zde působí i Spolková organizace pro venkovskou dovolenou, která řídí a podporuje nabídku v různých rovinách (na úrovni státní, spolkových zemí a obcí). Rozdílný je ovšem fakt, že v Rakousku se každé sedmé lůžko nachází na venkově (Parmová, 2007).

U nás v České republice chybí tento rozsah. Obnova a rozvoj venkovské turistiky včetně agroturistiky vyžaduje aktivní spolupráci mezi obcemi, státní správou, neziskovým sektorem a podnikateli. Cílem našich podnikatelů na vesnici i samotného zastupitelstva obce by mělo být dosažení toho, aby i projíždějící turisté se v obci zastavili a vhodnou formou jim nabídnout takové služby, za které by zde rádi utratili peníze. Větší počet návštěvníků a turistů v obci přinese i větší obrát a zisk místním obchodníkům (Ryglová, 2005). Pokud bychom se chtěli inspirovat na konkrétním příkladu, tak v Rakousku existuje státní program Dovolená na statku (Urlaub am Bauernhof), který sdružuje 3 400 rodinných farem z celého Rakouska. Celkový počet lůžek, kterými disponují je 44 800 a převyšuje kapacitu hlavního města Vídně. Dovolená na statku je modelový koncept rozšířený v Evropě postavený na spolupráci mezi zemědělstvím a cestovním ruchem. Takovýto způsob trávení dovolené napomáhá uchovávat regionální dědictví i zemědělské tradice. Farmy kromě zachovalé přírody a přírodních krás nabízejí turistům vysoce kvalitní, zdravé domácí produkty (Moravec, 2007). Pomoc podnikatelům přichází jak na úrovni regionů (regionální spolky), tak i státu (zemské svazy). Dovolená na statku tak zajišťuje:

- ✓ finanční podporu
- ✓ informace (trh, trendy, konkurence)
- ✓ vzdělání (semináře, školení)
- ✓ zastupuje zájmy členů (právo)
- ✓ poradenství, rady (právní legislativa při zakládání či provozu)
- ✓ zajištění rezervačního systému (Ryglová, 2005)

Zastřešující organizace vyvíjí nezbytná kritéria garantující vysokou kvalitu značky "Dovolená na statku". Komise kontroluje kvalitu farmy a její vybavení, okolní prostředí a rovněž i kvalitu poskytovaných služeb. Podobně jako "hvězdičky" hotelům, jsou farmám udělovány "květinky" zaručující vysoký standard ubytování a kvalitu poskytovaných služeb. Farmám jsou udělovány 2,3 nebo 4 "květinky" (Moravec, 2007). Podobná situace existuje v Německu, kde používají své vlastní značení a značky kvality. Značky kvality mohou podnikatelé používat 2 roky po certifikaci, ale provádí se také roční vyhodnocení podle spokojenosti klientů (Parmová, 2007). Zemědělské farmy se dále specializují na bioprodukty, rodiny s dětmi, jízdu na koni, víno, cykloturistiku nebo zdraví. Dovolená na statku v Rakousku tak představuje pro 3 400 rodinných farem příležitost získat další příjem z cestovního ruchu a stát se pro dané místo, oblast nebo region významnou turistickou destinací. Mnoho farem se také nachází v okolí národních nebo přírodních parků (Moravec, 2007). Existuje zde i možnost, že mezi hosty se naleznou tací, kteří se nechají zlákat krásami venkova a budou se sem chtít následně přestěhovat (Parmová, 2007).

U nás podpora není na takové úrovni. Existují pouze tři organizace na podporu. Jedna z nich je Svaz podnikatelů ČR ve venkovské turistice a agroturistice. Je to dobrovolné, nepolitické profesní sdružení podnikatelů ve venkovském cestovním ruchu a dalších příznivců. Svaz svou činností přispívá k ekonomickému, kulturnímu a společenskému oživení venkova, obnově jeho tradic, údržbě krajiny i ke stabilizaci jeho osídlení. Zajišťuje zavádění do praxe a kontroly standardů kvality ubytovacích kapacit na venkově. Částečně také pomáhá při propagaci ubytovacích zařízení svých členů (Moravec, 2007). Dalším subjektem je ECEAT CZ, který slouží k oživení venkova pomocí šetrné turistiky (Vajčnerová, 2011). Je to nezisková

organizace, jejíž sídlo je v Amsterdamu a národní koordinační centrum je v Brně. Poskytuje metodickou pomoc začínajícím podnikatelům a pomáhá jim zprostředkovávat klientelu. Zejména v posledních letech se v zahraničí objevuje trend, kdy turisté dávají přednost tzv. zelenému turismu před známými letovisky (Ryglová, 2005). Cílem je podporovat obnovu venkova pomocí šetrné turistiky, pomoci iniciovat nové podnikatelské příležitosti a pracovní místa ve venkovské turistice a dále pomoci při rozvoji odborných schopností nových poskytovatelů služeb. Poslední organizací je Czech Tourism - Česká centrála cestovního ruchu se v rámci programu rozvoje venkovského cestovního ruchu věnuje podpoře rozvoje lidských zdrojů v oblasti venkovské turistiky a agroturistiky v turistických oblastech ČR. Připravuje semináře na základě přímé poptávky turistických oblastí nebo podnikatelských svazů. Cílem je seznámit podnikatele s podmínkami, jež jsou pro úspěšné podnikání ve venkovském cestovním ruchu nezbytné. Při seminářích zájemci získají aktuální informace o finanční podpoře podnikání ve venkovském cestovním ruchu (Moravec, 2007). I přes to všechno situace v České republice není zdaleka na takové úrovni jako v zemích EU, které maximálně využívají svůj přírodní a kulturní potenciál (tradice, kulturní a historické památky) k maximálním ziskům z cestovního ruchu v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu (Ryglová, 2005).

3. CÍLE PRÁCE

Cílem této diplomové práce bylo zmapování zemědělských podniků, které provozují venkovskou turistiku v okrese Jindřichův Hradec. Na základě dat získaných z Ministerstva zemědělství (www.eagri.cz), vlastního šetření a dalších zdrojů je zpracován seznam zemědělských podniků, které provozují venkovskou turistiku. V rámci této diplomové práce také byla provedena SWOT analýza pro rozvoj agroturistiky v okrese Jindřichův Hradec a na čtyřech vybraných podnicích. Podniky byly zvoleny tak, aby byl každý podnik zaměřen na jinou formu agroturistiky. Z analýzy těchto podniků vyplývají návrhy a opatření na vylepšení, které by mohly posloužit pro zvýšení návštěvnosti. Obsahem práce je také dotazníkové šetření, které by mohlo sloužit jako předvýzkum do dalších šetření. V dotaznících odpovídali zákazníci čtyř vybraných podniků na otázky týkající se agroturistiky.

4. MATERIÁL A METODIKA

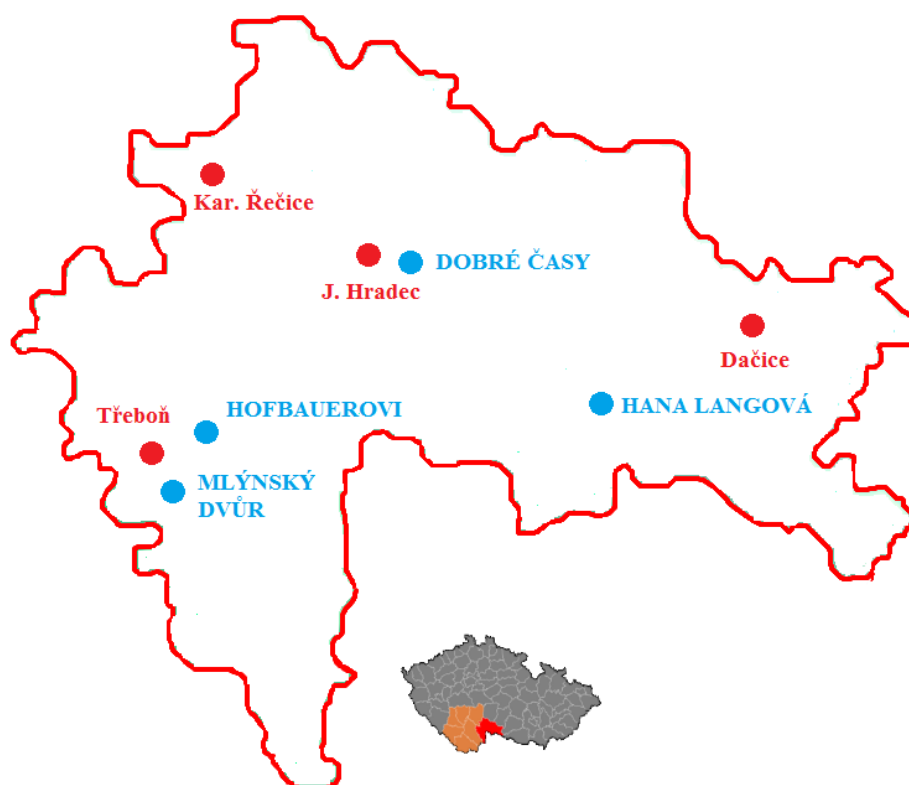
4.1 Vytvoření seznamu podniků venkovské agroturistiky

Na základě dat získaných z Ministerstva zemědělství (www.eagri.cz) a internetových portálů určených k této formě ubytování, byl zpracován seznam zemědělských podniků, které provozují venkovskou turistiku. Data jsou na internetu volně dostupná. Data byla také získána ze Státního intervenčního fondu (SZIF), kde existuje seznam žadatelů o dotaci v rámci 2. kola Programu rozvoje venkova s názvem Podpora agroturistiky. Díky těmto poskytnutým datům byla vytvořena tabulka a mapa se seznamem podniků venkovské turistiky na Jindřichohradecku. V rámci diplomové práce byl rovněž zpracován seznam ekologických podnikatelů v okrese Jindřichův Hradec. Sběr dat k těmto účelům probíhal obdobně jak v rámci monitorování venkovské turistiky.

4.2 Provedení SWOT analýz

V rámci této diplomové práce také byla provedena SWOT analýza pro rozvoj agroturistiky v okrese Jindřichův Hradec a na čtyřech vybraných podnicích. Podniky byly zvoleny tak, aby byl každý podnik zaměřen na jinou formu agroturistiky. Každý podnik také leží v odlišné části regionu. Pro provedení analýzy bylo nutné seznámit se s majiteli a opakovaně navštívit podniky pro lepší pochopení chodu provozu. Z analýzy těchto podniků vyplývají návrhy a opatření na vylepšení, které by mohly posloužit pro zvýšení návštěvnosti. SWOT analýza je významnou součástí pro vyhodnocení potenciálu Jindřichohradecka i jednotlivých farem. Tvoří ji analýza silných stránek (strengths), slabých stránek (weaknesses), příležitostí (opportunities) a hrozeb (threats). Na základě těchto analýz byl vyhodnocen aktuální stav a také byly vytvořeny návrhy pro případné vylepšení, které by mohlo posloužit k vyšší návštěvnosti.

Mapa č. 1: Sledované podniky

Zdroj: Vlastní zpracování

Modře označené jsou podniky, které se následně sledovaly pro výzkum.

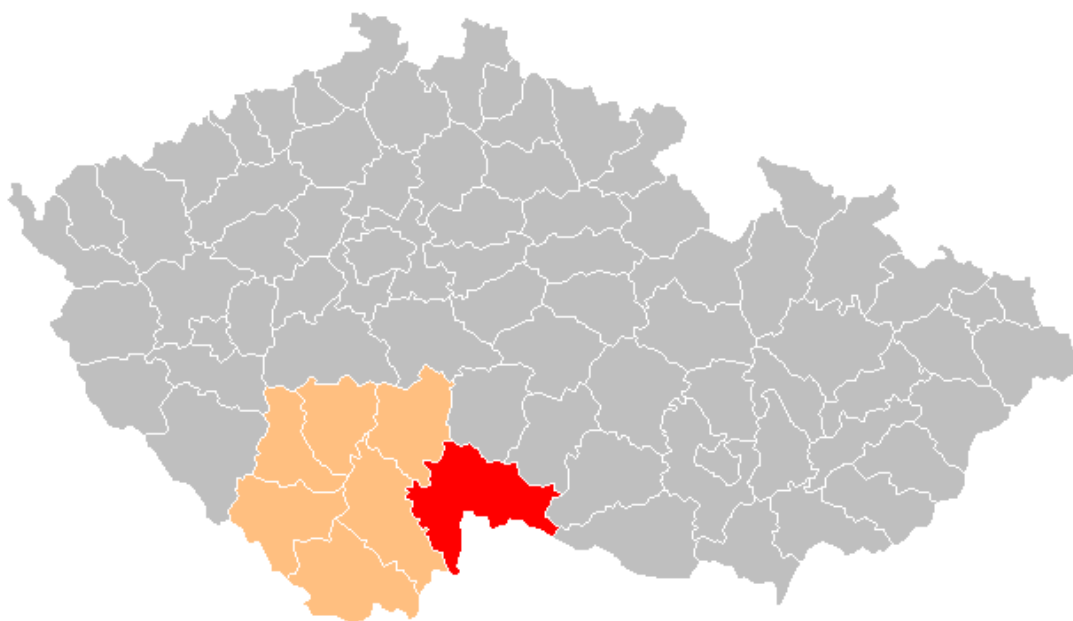
4.3 Dotazníkové šetření

Práce obsahuje dotazníkové šetření, které by mohlo sloužit jako předvýzkum. V dotaznících odpovídali zákazníci čtyř vybraných podniků na otázky týkající se agroturistiky. Celý dotazník je uveden v příloze. Dotazníkové šetření probíhalo dvojím způsobem. První způsob sběru dotazníků byl v tištěné formě v jednotlivých podnicích. Druhý způsob byl přes webový portál www.survio.cz. Tento portál byl zvolen na základě faktu, že z jednoho počítače jde odeslat pouze jeden vyplněný dotazník, jedná se tak o větší objektivitu než na ostatních portálech, kde je možnost z jednoho počítače vyplnit více dotazníků. Data ze 100 vyplněných dotazníků byla zpracována sadou Office a následně převedena do grafů, které byly vytvořeny pomocí programu Microsoft Excel.

4.4 Okres Jindřichův Hradec (Jindřichohradecko)

Mapa č. 2: Okres Jindřichův Hradec

Zdroj:https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/eb/Okres_jindrichuv_hradec.PNG

Jelikož se práce zabývá Jindřichohradeckem, tak by bylo dobré přiblížit si lokalitu. Okresy jako takové byly zrušeny 1. ledna 2003, zůstaly však zachovány pro určité potřeby například policie, archivů apod. Dále se však používají jako statistická jednotka nebo ukazatel, což je i náš případ. Slouží k porovnání s jinými územními celky. Okresy v České republice byly územní celky středního stupně, které byly rozděleny na základě zákona o územním členění státu. Historie okresů sahá až do roku 1850.

Okres Jindřichův Hradec, který je na mapě vyznačen červenou barvou, má rozlohu 1944 km² a patří mu tak druhé místo v celkovém pořadí okresů. Je tvořen 106 obcemi, z toho 13 měst a jeden městys. Sousedí s okresy České Budějovice, Tábor, Pelhřimov, Jihlava, Třebíč a okresem Znojmo. Žije zde přibližně 92 000 obyvatel a hustota je 47 obyvatel / km². Charakteristikou zdejšího okresu jsou rozsáhlé vodní plochy a rybníční soustavy. V okrese je přes 2500 rybníků a svou rozlohou zaujímají více než 6 % celkové plochy okresu. Nalézá se zde i největší rybník v České republice, a to konkrétně rybník Rožmberk, který má rozlohu 489 hektarů. Rybník byl navržen Jakubem Krčínem a byl postaven v letech 1584 až 1590.

V okolí Třebońska se také nalézá velký počet rašelinišť. Je to způsobeno zejména plochým pánevním reliéfem a spádem toků Lužnice a Nežárky. Podnebí je zde do jisté míry ovlivněno velkým množstvím vodních ploch, které regulují množství srážek a slouží také k zchlazování mikroklimatu. Mezi nejteplejší oblasti patří okolí Třeboně, naopak v průměru nejchladněji během celého roku je v okolí obce Studená. Průměrná roční teplota celého okresu je 7 stupňů Celsia a průměrné množství srážek za rok činí 600 mm. Charakteristickým jevem pro zdejší oblast není jenom velké množství vodních ploch, ale také dostatečný počet lesních ploch. Tyto plochy slouží také jako důležitý surovinový zdroj. Na jiné druhy surovinových zdrojů není okres příliš bohatý. Lesní plochy zaujímají 39% z celkové plochy okresu. Nachází se zde 96 podniků, které provozují ekologický systém hospodaření a 23 podniků, které provozují agroturistiku. Pokud bychom se detailněji zaměřili na zdejší města a obce, tak jako nejznámější můžeme uvést Jindřichův Hradec, Třeboň a Slavonice. Části těchto měst pro svoji historickou jedinečnost byly vyhlášeny městskými památkovými rezervacemi. Že je Jindřichův Hradec z hlediska historie naprosto specifický, dokládá i fakt, že první doložená písemná známka o Jindřichovu Hradci pochází z roku 1220. Zdejší komplex státního hradu a zámku se svou velikostí řadí na třetí místo v České republice. Zaměříme-li se na velkoplošně chráněná území, tak se v okrese nalézá CHKO Třeboň. Rozkládá se na ploše 700 km² a jejím specifikem je, že se rozkládá na rovinaté krajině. Vyhlášena byla na základě významných přírodních hodnot a zejména mimořádně cenné vegetace. Nalézají se zde například dva mokřady, které jsou chráněny Ramsarskou úmluvou. Nejcennější lokality jsou chráněny v rámci 33 přírodních rezervací a památek. Pět celků získalo status národní přírodní rezervace.

Zdroje číselných dat: Výroční zpráva za rok 2014 - Český statistický úřad

5. VÝSLEDKY A DISKUZE

5.1 Mapování podniků s venkovskou agroturistikou

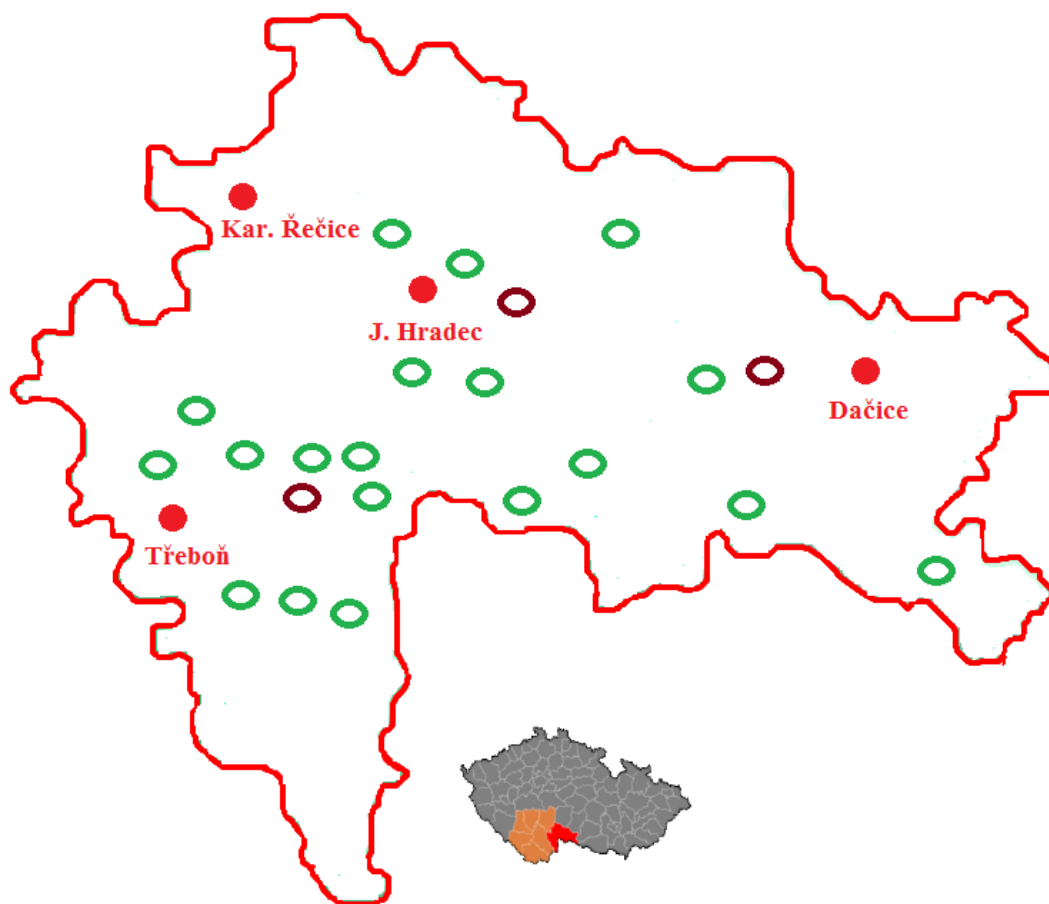
Tabulka č. 2: Seznam podniků s venkovskou turistikou na Jindřichohradecku

Poř.	Název	Město	Druh
1.	Penzion Bejčkův mlýn	Slavonice	agroturistika
2.	Autokemp Jindřiš	Jindřiš	agroekoturistika
3.	Farma ŠAPI	Pístina	agroturistika
4.	Penzion DOMA	Domanín	agroturistika
5.	Penzion Keramika	Děbolín	agroturistika
6.	Penzion Sigma	Dolní Žďár	agroturistika
7.	Malíkovský Dvůr	Malíkov n. Nežárkou	agroturistika
8.	Penzion Dobré Časy	J. Hradec	agroturistika
9.	Penzion U Paulánů	Kaproun	agroturistika
10.	Penzion Blanko	Nová Bystřice	agroturistika
11.	Penzion Pístina	Pístina	agroturistika
12.	Farma Mníšek	Mníšek	agroturistika
13.	Farma Hana Langová	Peníkov	agroekoturistika
14.	Ubytování Na statku	Plačovice	agroturistika
15.	Penzion U Šteflů	Zahrádky	agroturistika
16.	Mlýnský Dvůr	Branná	agroturistika
17.	Farma Josef Pivec	Břilice	agroturistika
18.	Dvůr Šaloun	Lomnice nad Lužnicí	agroturistika
19.	Dvůr Hamr	Lužnice	agroturistika
20.	Bison Ranch Rožnov	Rožnov	agroturistika
21.	Bio-zahrada Hamr	Hamr u Majdaleny	agroturistika
22.	Farma Hofbauerovi	Stříbřec	agroekoturistika

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě dat získaných z Ministerstva zemědělství (www.eagri.cz), internetových portálů, které jsou určeny k této formě ubytování, byl zpracován seznam zemědělských podniků, které provozují venkovskou turistiku. Data jsou na internetu volně dostupná. Data byla také získána ze Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF), kde existuje seznam žadatelů o dotaci v rámci 2. kola Programu rozvoje venkova s názvem Podpora agroturistiky. Tato tabulka vznikla i na základě znalosti autora, který celý život prožil v okolí Jindřichova Hradce a zná tak většinu podniků.

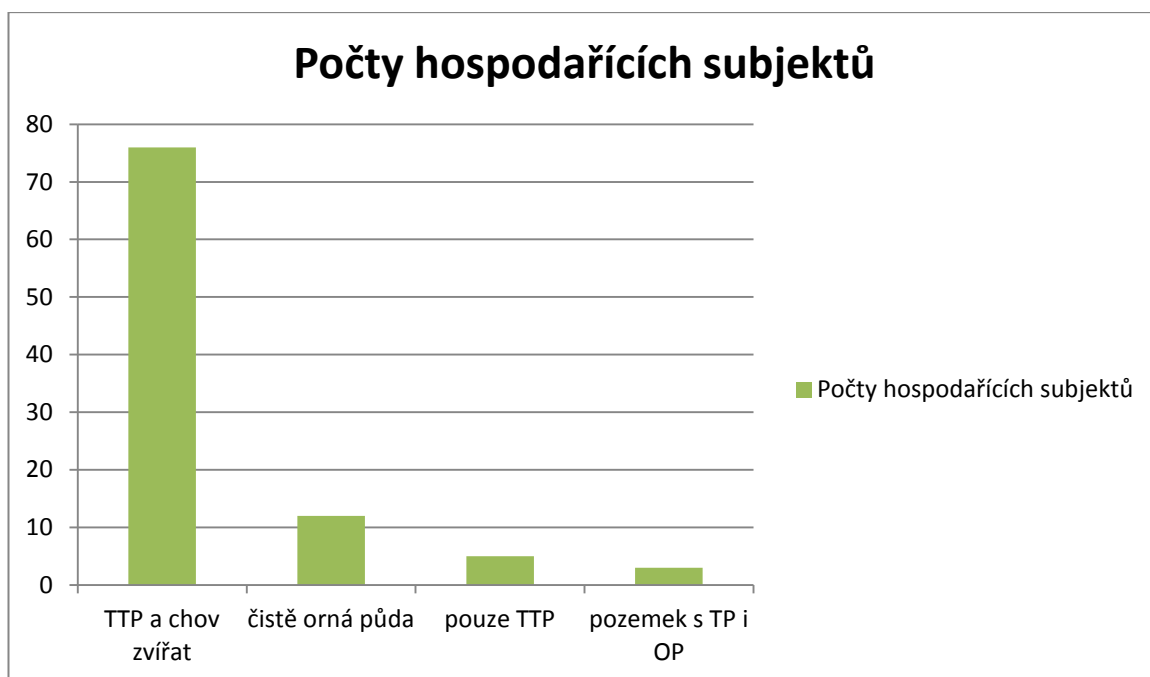
Mapa č. 3: Podniky s venkovskou turistikou na Jindřichohradecku

Zdroj: Vlastní zpracování

Mapa číslo jedna poukazuje na objekty provozující venkovskou turistiku v okrese Jindřichův Hradec. Zelená kolečka vyznačují podniky s agroturistikou, hnědá pak s agroekoturistikou. Jedná se o 22 podniků a jejich největší výskyt je mezi Jindřichovým Hradcem a Třeboní.

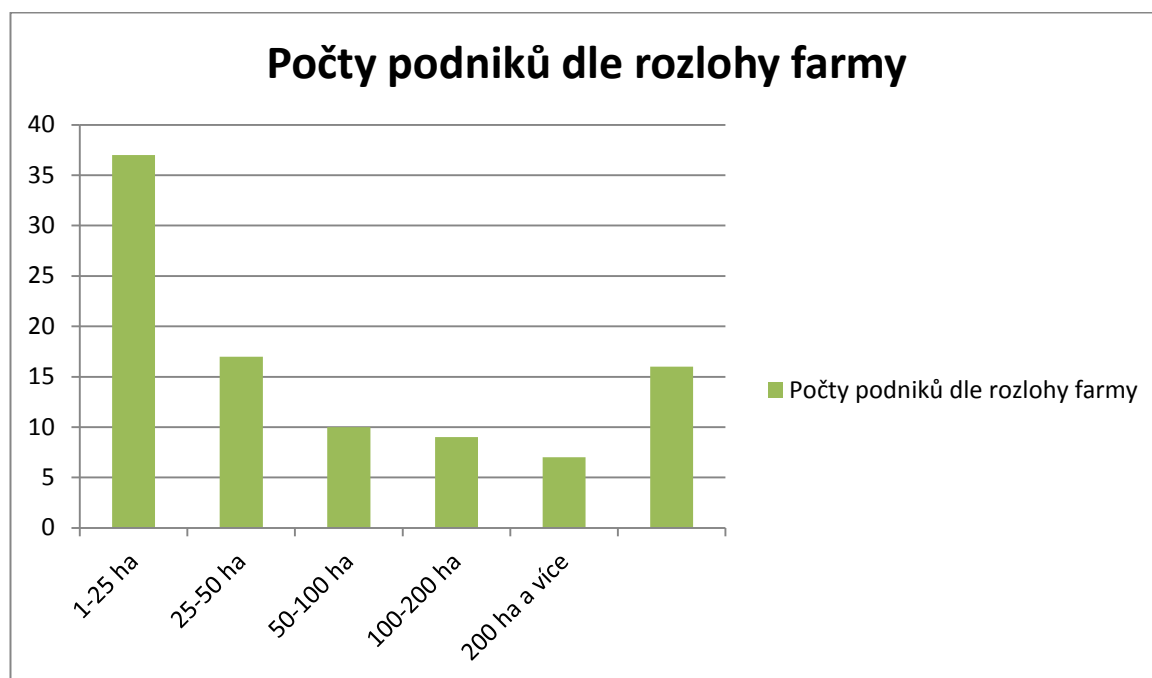
Graf č. 1: Přehled ekologických podnikatelů v okrese Jindřichův Hradec

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf číslo jedna znázorňuje celkový počet ekologicky hospodařících subjektů v okrese Jindřichův Hradec. Celkem se jedná o 96 ekologicky hospodařících zemědělců, kdy 76 farem se zaměřuje na živočišnou složku, a ta tak tvoří 79,2% využití půdy v ekologickém zemědělství v okrese Jindřichův Hradec. Jedná se zejména o koňovité, tury, ovce a kozy. Podniků s čistě ornou půdou, jež provozují rostlinnou výrobu, je 12. Pouze rostlinná složka tak zaujímá 12,5% z celkového využití. Zbytek tvoří podniky, které mají travní porosty i ornou půdu, a to konkrétně 5 podniků. Pouze trvale travní porost bez chovu zvířat mají tři podniky. Vyplývá to zejména z toho, že pro řadu farmářů je jednodušší mít živočišnou složku místo rostlinné. Z tohoto důvodu převládají i druhy, které jsou relativně nenáročné, jako kozy, ovce místo zvířat, které v ekologickém zemědělství potřebují větší péči jako například prasata a drůbež. Pozemky, kde jsou travní porosty a chovají se zde ovce a kozy, jsou málo náročné na údržbu a farmář navíc pobírá dotace, což je výhodné.

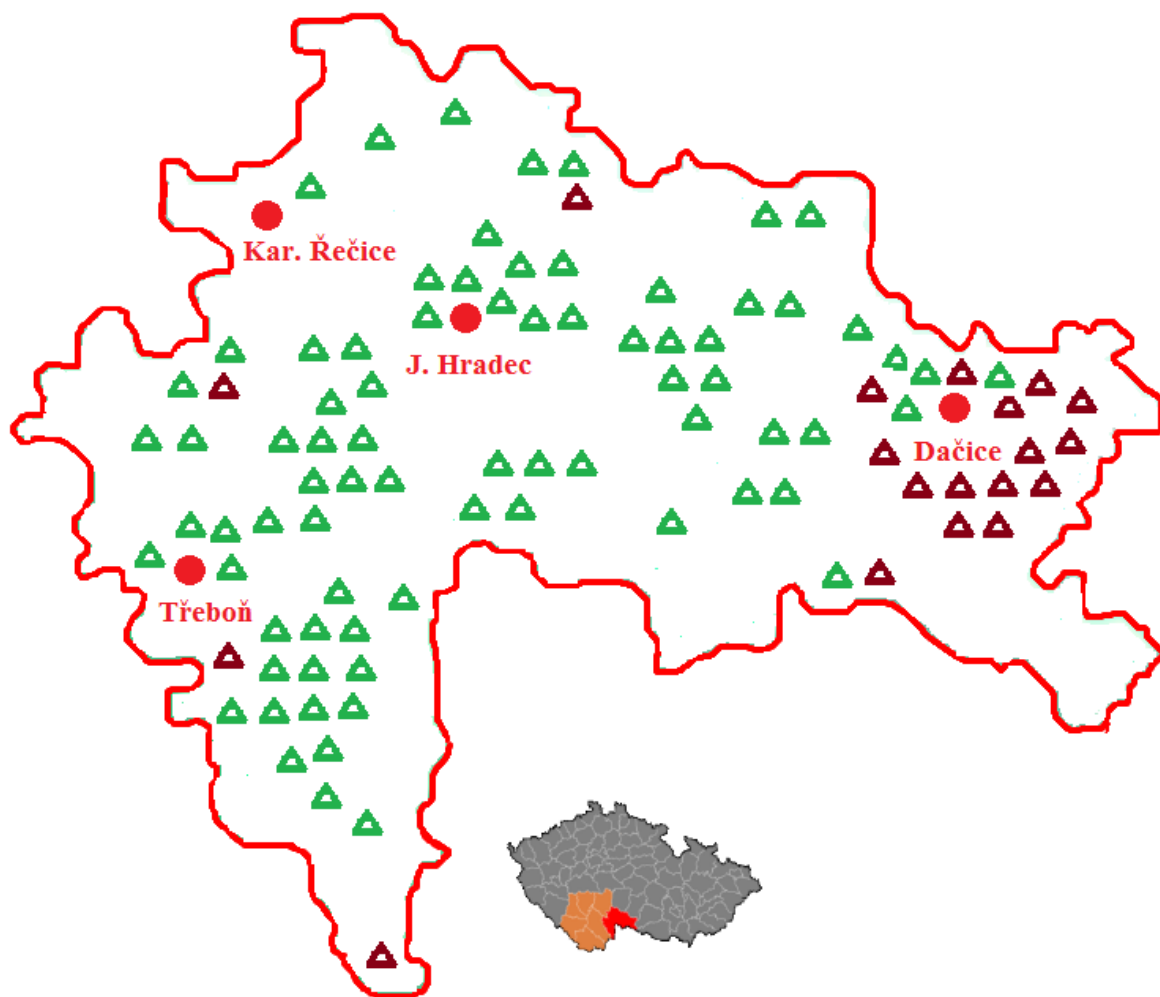
Graf č. 2: Přehled ekologických podnikatelů v okrese Jindřichův Hradec podle rozlohy farmy

Zdroj: Vlastní zpracování

Druhý graf poukazuje na to, že nejvíce farem hospodaří na rozloze mezi 1 - 25 hektary. Jedná se o 37 farem a na celkové velikosti se tato rozloha podílí 38,5%. Následuje rozmezí 25 - 50 hektarů, na kterém hospodaří 17 farem a na celkové skladbě se tak podílí 17,7%. Další složkou jsou farmy, které tvoří přechodné období, konkrétně je jich 16, poté farmy s rozlohou 50-100 hektarů, kterých je 10. Nejméně jsou zastoupeny farmy s 100 až 200 hektary. Těchto farem je 9. Nejméně je farem s 200 a více hektary, a to konkrétně 7. Je to způsobeno zejména tím, že je na Jindřichohradecku větší množství rodinných farem, pro které je typické, že se o ně většinou stará pouze rodina. Se zvýšením počtu hektarů by tak znamenalo, že podnik musí najmout pracovní sílu, a to by vedlo k větším výdajům.

Mapa č. 4: Ukazatel ekologických subjektů na mapě na Jindřichohradecku

Zdroj: Vlastní zpracování

Na mapě číslo dva je vidět rozvržení ekologických subjektů na Jindřichohradecku. Zelené trojúhelníky jsou podniky s živočišnou složkou, hnědé se složkou rostlinnou. Jak je vidět z mapy, nejvíce rostlinné výroby je v okolí města Dačice. Naopak nejvíce živočišné složky je v okolí Suchdola nad Lužnicí.

5.2 SWOT analýzy

5.2.1 SWOT analýza agroturistiky na Jindřichohradecku

Tabulka č. 3: SWOT analýza agroturistiky na Jindřichohradecku

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Zájem o agroturistiku - Dle dotazníkového šetření je vidět patrný zájem o agroturistiku, u kterého se dá předpokládat, že se bude ještě zvětšovat.</p> <p>Cykloturistika - Jindřichohradecko je naprosto ideálním místem pro provozování cykloturistiky.</p> <p>Jindřichův Hradec a Třeboň - Dvě největší a svým významem i nejnámější města na Jindřichohradecku každoročně navštíví velké množství nejenom tuzemských turistů.</p> <p>Příroda - S pobytem na farmě je velice úzce spjata okolní krajina. Krajina nejenom jižních Čech, ale i Jindřichohradecka je velice specifická a rozmanitá pro své velké množství rybníků a lesů.</p> <p>Tradice - Jindřichohradecko má velkou tradici v zemědělství, ale i v jiných odvětvích, například historie rybníkářství na Třeboňsku sahá až do 15. století.</p>	<p>Růst nákladů na pobyt - V poslední době dochází k nárůstu ceny za takovéto pobyty.</p> <p>Neinformovanost - Někteří lidé stále neznají definici agroturistiky, nebo ji blíže nedokážou specifikovat.</p> <p>Dopravní infrastruktura - Nalézá se zde špatná dopravní infrastruktura, která se nenapojuje na dálniční síť.</p> <p>Nízká konkurence - Všichni dotázaní odpověděli, že v oboru agroturistiky nepocítují konkurenci.</p> <p>Nižší nabídka doplňkových služeb - Nejenom ve sledovaných objektech, ale na celém Jindřichohradecku nabízejí podniky omezený počet doplňkových služeb.</p>

<p>Relativně velký počet podniků, které provozují agroturistiku - Na Jindřichohradecku provozuje agroturistiku 22 podniků, což je v porovnání s ostatními regiony silná základna.</p>	
--	--

<p>PŘÍLEŽITOSTI</p>	<p>HROZBY</p>
<p>Zahraníční spolupráce - Díky své poloze, je možnost zahraniční spolupráce zejména s Rakouskem, kde je příležitost čerpat inspiraci i literaturu, jelikož zde agroturistika má větší tradici.</p>	<p>Stagnace - Hrozí stagnace nabízených služeb, zejména díky nedostatečné konkurenci a malým stykem se sousedními vyspělejšími státy v této oblasti.</p>
<p>Využití Třeboně a jejího statusu "lázeňské město" - Se stále se zvyšujícími nároky zákazníků mohou být lázně v Třeboni lákadlem zejména pro ty, kteří si po práci na farmě chtějí dopřát masáž nebo wellness.</p>	<p>Počet lidí v sektoru zemědělství - Aktuálním trendem je fakt, že dochází k úbytku podnikatelů v resortu zemědělství. Přetrvávající trend se dá odhadovat stejným směrem i do blízké budoucnosti.</p>
<p>Dotační politika - Možnost čerpat finance z dotačních programů Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti a Podpora agroturistiky může motivovat řadu zájemců.</p>	<p>Změna dotační politiky - Pokud by se omezil přísun financí do programu Podpora agroturistiky, hrozil by fakt, že by to mohlo negativně ovlivnit podnikatele, kteří uvažují o vstupu do oblasti agroturistika.</p>
<p>Neustálý vývoj - Jelikož o agroturistice v České republice můžeme říci, že je poměrně mladé odvětví, vytváří tak pro</p>	

<p>podnikatele prostor pro vytváření nových služeb. Většina podnikatelů se orientuje na tuzemskou klientelu, vzniká tak možnost zacílit své služby na zahraniční klienty.</p> <p>Ekologické zemědělství - Jižní Čechy mají největší zastoupení ekologicky hospodařících podniků v České republice.</p>	
---	--

5.2.1.1 Shrnutí SWOT analýzy pro Jindřichohradecko a strategie do budoucna

Jindřichohradecko má velmi dobré podmínky pro rozvoj agroturistiky. Je to dáno především svoji specifickou krajinou, která se velmi liší od jiných koutů České republiky. Veliké zastoupení vodních a lesních ploch vytváří dojem harmonické krajiny. Je zde také velmi vyvinuta síť cyklostezek, které tvoří ideální podmínky pro cykloturistiku. Okolí Třeboně je pro své rovinaté prostředí často vyhledávané pro méně zdatné cyklisty. Rozvoji paradoxně napomohl minulý režim a přítomnost asfaltových cest v pohraničí, které nyní tvoří ideální podmínky pro cyklisty. Skloubí se zde lesní nedotčená krajina a pro cyklisty pohodlná asfaltová cesta. Na Jindřichohradecku se nachází 22 podniků, které provozují agroturistiku, jedná se tedy o relativně velikou základnu při porovnání s ostatními regiony. Zemědělství obecně nalézá v této oblasti silnou tradici, což je dobré pro následné napojení na agroturistiku. Přítomnost měst Jindřichova Hradce a Třeboně je samozřejmě velkým plusem. Tato dvě historická města každoročně navštěvuje velké množství turistů a kromě svých historických památek nabízejí celou řadu jiných aktivit a činností.

Co se týče slabých stránek, tak je to především nedostatečná informovanost, s kterou se agroturistika střetává obecně. Chybí tak dostatečná propagace agroturistiky na Jindřichohradecku. Napomohla by tomu i novější literatura. Většina publikací, týkající se agroturistiky vycházela kolem roku 2000. Od té doby se

samozřejmě agroturistika rozvíjí. Nenapomáhá tomu ani fakt, že většina podnikatelů uvádí, že nepocítuje v oblasti agroturistiky konkurenci. To může do jisté míry vést ke stagnaci služeb nebo k jistému uspokojení a své služby nadále neinovovat. Vývoji nenapomáhá ani fakt, že chybí napojení na dálniční síť, kterou by jistě ocenilo obyvatelstvo zejména Středočeského kraje. Infrastruktura dopravní sítě je ve špatném stavu i v menším měřítku, jakým jsou silnice II. třídy.

Naopak co se týká příležitostí, tak je zde velký potenciál pro kontakt se sousedním Rakouskem. Dojezdová vzdálenost činí přibližně jednu hodinu a je zde velká možnost pro načerpání inspirace a nových trendů v oblasti agroturistiky. Můžeme říci, že z pohledu agroturistiky je Rakousko vyspělejším státem a agroturistika zde má hlubší kořeny. Potenciál pro rozvoj může také spočívat v dotační politice, která má přímo program pro podporu agroturistiky. Pro řadu váhajících podnikatelů tak může tento fakt hrát klíčovou roli. Jelikož je agroturistika v České republice poměrně mladé odvětví, tak se neustále vyvíjí. Vzniká zde prostor pro vytváření nových služeb. Jindřichohradecko by se více mohlo zaměřit na zahraniční klientelu, zejména pak na Rakousko. V jižních Čechách, spolu s Plzeňským krajem se nalézá největší podíl ekologicky hospodařících subjektů. Je zde tedy velký prostor pro rozvoj agroekoturistiky.

Do hrozeb můžeme zařadit stagnaci v oboru. Jelikož většina podnikatelů nepocítuje v oboru konkurenci, může nastat jistý pocit uspokojení se stávajícími službami a nedojde tak k rozšíření nabídky, kterou by jistě ocenili stále náročnější klienti. Dochází také k úbytku počtu lidí, kteří pracují v zemědělství a procento lidí pracujících v sektoru zemědělství každým rokem klesá. Stále méně atraktivní to bývá zejména pro mladé lidi, kteří by jistě rozvoji agroturistiky hodně napomohli.

Přejdeme-li k možným strategiím do budoucna, v okrese Jindřichův Hradec chybí jakákoliv propagace těchto služeb. Pokud bychom chtěli začít s propagací, musíme prvně zmapovat všechny subjekty provozující agroturistiku. K těmto účelům by mohla posloužit tato práce. Následně by mapa mohla být rozmístěna po informačních centrech měst v okrese. Mohl by se též vytvořit spolek agroturistiky na Jindřichohradecku, který by posloužil lepší propagaci a výměně informací. V Rakousku je tento formát běžný. Tento spolek by mohl vytvářet různé akce jako

například trhy, kde by probíhal prodej produktů. Podobné akce na Jindřichohradecku jsou zcela ojedinělé a místní obyvatelstvo by je ocenilo.

Tabulka č. 4: Výpočet SWOT analýzy agroturistiky na Jindřichohradecku

SILNÉ STRÁNKY			SLABÉ STRÁNKY		
(Strengths)	důležitost	hodnocení	(Weaknesses)	důlež.	hodn.
Zájem	0,3	4	Růst nákladů	0,1	3
Cykloturistika	0,1	3	Neinformovanost	0,3	4
JH a Třeboň	0,2	4	Infrastruktura	0,1	3
Příroda	0,2	4	Konkurence	0,2	3
Tradice	0,1	3	Nabídka služeb	0,3	4
Počet farem	0,1	3	Součet:	3,6	
Součet:			3,7		
PŘÍLEŽITOSTI			HROZBY		
(Opportunities)	důlež.	hodno.	(Threats)	důlež.	hodn.
Zahraničí	0,3	4	Stagnace	0,3	3
Lázně	0,1	2	Zaměstnanost	0,5	3
Dotace	0,1	3	Změna dotací	0,2	2
Vývoj	0,2	3	Součet:	2,8	
Eko. zemědělství	0,3	4			
Součet:			3,5		
Silné stránky		3,7	Příležitosti		3,5
Slabé stránky		3,6	Hrozby		2,8
Celkem:		0,1	Celkem:		0,7
SWOT VÝSLEDEK			Celkem:		
			0,8		

Zdroj: Vlastní zpracování

Úspěšná aplikace vhodné strategie je závislá na tom, jak farmy dokážou zhodnotit na jedné straně své silné stránky a slabé a jednak jak dokážou identifikovat vhodné příležitosti a hrozby. Metoda výpočtu SWOT analýzy byla provedena dle Vašítkové (2008). Každá část SWOT analýzy obsahuje silné stránky (STRENGTHS), slabé stránky (WEAKNESSES), příležitosti (OPPORTUNITIES), hrozby (THREATS).

K těmto bodům je následně přiřazena důležitost a váha. Součet vah se pak v každé části musí rovnat 1. Hodnocení důležitosti se provádí od nejméně významných (1) do nejvíce důležitých (5) složek. Součinem důležitosti a hodnocení získáme výsledek jednotlivých bodů a součtem za jednotlivé části získáme výsledek každé části. Silné stránky 3,7; příležitosti 3,5; slabé stránky 3,6; hrozby 2,8.

Pozitivní vlivy (silné stránky a příležitosti) převyšují negativní vlivy (slabé stránky a hrozby) o hodnotu +0,8. Tato hodnota je bilancí SWOT analýzy a její kladný výsledek naznačuje příznivé hodnocení následný možný pozitivní směr při rozvoji agroturistiky na Jindřichohradecku.

5.2.2 SWOT analýza jednotlivých podniků

5.2.2.1 Penzion a farma Mlýnský Dvůr

Foto č. 1: Penzion a farma Mlýnský Dvůr

Zdroj: Vlastní foto

Penzion a farma Mlýnský Dvůr se nalézají na Třeboňsku, necelé tři kilometry od historického centra Třeboně, v obci Branná. Část hospodaření tak probíhá v chráněné krajinné oblasti Třeboňsko. Farma hospodaří v režimu ekologického zemědělství. Součástí farmy je také penzion a restaurace s názvem Mlýnský Dvůr. V průběhu pobytu je možnost zapojení do zemědělských prací a vyzkoušet si péči o zvířata. V roce 2011 získala farma ocenění biofarma roku, které se vyhlašuje každý rok pro podniky, které hospodaří v ekologickém režimu. Farma je zaměřena na chov ovcí a především plemena skotu Aberdeen Angus. Ovcí se zde chová kolem 30 kusů a skotu kolem 70 kusů. Z masa se vaří v místním penzionu, pravidelně se zde také konají akce, jako je opékání jehněte. Chovají se zde i koně, ale pouze v malém počtu a slouží také jako možnost zapůjčení zákazníkům na výlety. Majitelé podnikají v oboru agroturistiky již od roku 1994, kdy získali zpět v restituci 18 hektarů. Postupně přikupovali a pronajímali pozemky. Současný stav tvoří již více než 207 hektarů půdy. Odlišností od ostatních podniků je fakt, že penzion a farma Mlýnský Dvůr vyrábí a prodává ekologické topivo. Jedná se o rostlinné brikety ze sena, u kterých se uvádí stejná výhřevnost jako u hnědého uhlí. Cena tohoto produktu činí 260 Kč za 100 kg. Co se týká penzionu, tak se nejedná o celoroční provoz. V lednu a v únoru je zavřeno, možnost otevření je pouze po domluvě, a to pro větší akce. Lůžka jsou v rozmezí od 3 až do 6 osob. Kapacita celého penzionu tvoří 45 lůžek, je zde tudíž i možnost pro firemní teambuilding. Cena pobytu jedné osoby za noc činí 400 Kč v době hlavní sezony, mimo sezonu je cena 370 Kč. V areálu se rovněž nalézají malý rybník, kde je možnost bezplatně si zarybařit.

Tabulka č. 5: SWOT analýza pro Mlýnský Dvůr

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Lokalita - Okolí Třeboně je každoročně velmi navštěvovaná turistická oblast.</p> <p>Stálá klientela - Za roky podnikání vznikla silná základna návštěvníků.</p> <p>Znalost oboru - Rodina podniká v agroturistice od roku 1994.</p> <p>Rodinný podnik - V tomto případě se jedná čistě o rodinný podnik.</p> <p>Ekologické zemědělství - Řada návštěvníků jistě tento fakt ocení.</p>	<p>Hřebčín Obora - Zrušení vlastního chovu koní.</p> <p>Rybolov - Rybník je nedostačující pro aktivní rybolov.</p> <p>Prodej výrobků - Neexistuje jakákoliv možnost prodeje produktů, pouze v restauraci.</p> <p>Přeprava - Část farmy se nachází v obci Majdalena, která je vzdálena 10 km od Třeboně.</p> <p>Otevírací doba - Od prosince do února je ubytování zavřené.</p>
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<p>Klientela z ciziny - Oblast se nachází 20 km od státních hranic s Rakouskem.</p> <p>Stravování - Možnost rozšíření sortimentu o ryby.</p> <p>Hřiště - Antukové hřiště ve velmi špatném stavu, možnost opravy.</p> <p>Chov koní - Rozšíření formy agroturistiky.</p>	<p>Konkurence v okolí - Jelikož je okolí Třeboně hojně navštěvované, je zde celá řada možností k ubytování.</p> <p>Relativně rušná lokalita - Třeboň i její nejbližší okolí je v turistické sezoně opravdu velice zastoupeno turisty.</p> <p>Cykloturisté - Pro náročnější cyklisty je rovinaté okolí Třeboně nedostačující.</p>

5.2.2.1.1 Shrnutí SWOT analýzy pro penzion a farmu Mlýnský Dvůr

Do silných stránek zdejšího podniku můžeme zařadit lokalitu. Okolí Třeboně je dlouhodobě turisticky velmi zajímavé. Díky svému rovinnatému profilu je prostředí ideální pro cykloturistiku. V okolí se nalézají také řada rybníků, u kterých je po jejich obvodu vytvořena cyklostezka. Třeboň a její nejbližší okolí je atraktivní i z hlediska historického. V neposlední řadě se zde nalézají dva lázeňské komplexy. Majitel zmínil, že každoročně navštěvuje podnik stálá klientela, která do penzionu jezdí dlouhé roky, což představuje určitou výhodu v podnikání. Rodina podniká v oboru od roku 1994, kdy za tuto dobu získala nejedno ocenění. Farma také vyhrála Bartákův hrnec, který se každoročně uděluje za nejlepší ekofarmu. To představuje dobrou vizitku pro farmu. Výhodou také může být, že se jedná o čistě rodinný podnik. Členové rodiny jsou tak na sebe zvyklí a mohou vědět, co od sebe očekávat. Další výhodou je fakt, že farma hospodaří v ekologickém režimu. Chová se zde plemeno skotu Aberdeen angus. Z masa se vaří ve zdejší restauraci. Řada lidí jistě ocení steak z tohoto plemena chovaného v ekologickém režimu.

Mezi slabé stránky můžeme zařadit hřebčín Obora, který se nalézá v objektu. Dříve zde rodina chovala koně, nyní však poskytuje ustájení koní jiných majitelů. Na svých internetových stránkách farma avizuje možnost projížďky na koni. Nyní je to však složitější na základě domluvy s majitelem koně, který ne vždy může projevit ochotu k zapůjčení. Nevýhodou je rovněž velikost rybníku vedle penzionu. Rybník má rozměry menší než 300 x 300 metrů, pro rybolov na pokročilejší úrovni je tak nevyhovující. Nedostačující je také prodej vlastních výrobků, kdy neexistuje žádná možnost k zakoupení produktů. Poslední fakt slabých stránek je ten, že penzion má dva a půl měsíce v roce zavřeno.

Co se příležitostí týče, tak by se podnik mohl orientovat více na zahraniční klientelu. Má k tomu ideální podmínky, jelikož se nachází přibližně 20 km od hranic s Rakouskem. Podnik by mohl vytvářet různé akce, kde by ukazoval typický venkovský život pro Českou republiku. Další příležitostí by mohl být rybník, který se nachází v areálu. Svou velikostí nesplňuje požadavky jakéhokoliv aktivního rybáře. Bylo by dobré nasadit rybí obsádku zaměřenou především na pstruhy a siveny, pro které je tato velikost dostačující. Rybí obsádka by mohla posloužit rovněž pro místní

penzion, kdy řada cyklistů na výletě jistě ocení čerstvou rybu, která není kaloricky tak obsáhlá jako ostatní pokrmy. Místní hřiště je další příležitostí pro rozšíření své nabídky. Antukové hřiště je neupravené a zarostlé trávou. Jen minimální péče by hřiště uvedla do provozuschopného stavu. Mohl by se zde hrát tenis nebo nohejbal. Ideální varianta jako doplňkový sport po cyklistickém výletu. Prostor zde nastává také pro vlastní chov koní, který se zde provozoval dlouhé roky. Pro své zákazníky je to jistě lepší varianta než pouhé ustájení cizích koní.

Do hrozeb můžeme zařadit konkurenci v okolí. Jedná se o turisticky velmi lukrativní lokalitu, je tedy logické, že se zde nachází mnoho možností k ubytování. V hlavní sezoně se také jedná o velice rušnou lokalitu, což některým zákazníkům nebude vyhovovat. Nejedná se jenom o Třeboň, ale i o její blízké okolí, kde se nachází na cyklostezkách mnoho cyklistů. Pro náročnější cyklisty je tak vhodná jiná lokalita nejenom z hlediska množství ostatních cyklistů, ale i z hlediska náročnosti terénu, kdy Třeboň povětšinou poskytuje rovinný terén spíše pro méně aktivní cyklisty.

5.2.2.1.2 Strategie do budoucna pro penzion a farmu Mlýnský Dvůr

Cizinci - Jedna z rozvojových strategií do budoucna by se mohla zaměřovat na cizince. Farma má v tomto ohledu ideální lokalitu, kdy se nalézá 20 km od hranic s Rakouskem. Mohly by se zde uspořádat různé akce, kde by byl ukázán typický český venkovský život na farmě, který se jistě v mnoha ohledech liší s tím rakouským.

Prostor pro kola - Po rozhovoru s majitelem, jelikož prohlásil, že si je jist, že jeho cílová skupina jsou cyklisté, by bylo vhodné vybudovat menší úschovnu na kola. Tento objekt v areálu chybí a usnadnilo by tak dosavadní chaotické uschovávání kol.

Koně - Do budoucna by bylo vhodné zaměřit se na chov vlastních koní. Mohla by se začít provozovat hipoturistika a projížďky po farmě. Tyto cizí koně, které mají majitelé ustájené například k jiným účelům, neposkytují. Poslední dobou se aktivity spojené s koňmi stávají čím dál tím více populární.

Prodej produktů - Jelikož restaurační zařízení má velikou kapacitu k uskladnění například masa, mohl by zde probíhat i prodej. Ovčí produkty ani maso z plemene

Aberden angus není možné nikde si zakoupit. Většina zákazníků by jistě tuto formu koupě ocenila a vyzkoušela produkty ekologického zemědělství. Aktuálně tato možnost není.

Ryby - Rybník, který se nachází v areálu, by byl vhodný pro chov pstruhů a sivenů. Pro restauraci by tak vznikl nový, zajímavý sortiment, který by v létě ocenil nejméně jeden cyklista. Chov a péče o takto velký rybník není z časového hlediska náročná.

Otevírací doba - Podnik zavírá na dva a půl měsíce každý rok. Bylo by dobré, nechat otevřeno například celý prosinec z důvodu velkého zájmu lidí o vánoční Třeboň, Jindřichův Hradec a okolí.

5.2.2.2 Penzion a honitba Dobré Časy

Foto č. 2: Penzion a honitba Dobré Časy

Zdroj: Vlastní foto

Penzion Dobré Časy se nachází v Jindřichově Hradci. První zmínky o objektu, z něhož později vznikl penzion, jsou v archivu na zámku Jindřichův Hradec datovány již koncem 15. století. Jedná se totiž o bývalý mlýn. Tehdy sloužil mlýn k výrobě papíru pro Jindřichův Hradec a jeho tehdejší vrchnost. Postupem času se měnili majitelé i způsoby využití mlýna, podle potřeb to byl papír nebo mouka. Aktuální využití objektu se datuje k roku 2006, kdy areál koupil současný majitel, který zde vybudoval moderní restaurační zařízení, penzion a začal zde provozovat zemědělské aktivity. Ubytovat se zde můžete ve 2 lůžkových pokojích nebo 3 až 4 lůžkových apartmánech, které jsou vybaveny nejmodernějším zařízením. Celkový počet lůžek je 28. Přestože se penzion nachází na samotě, tak je jeho vzdálenost do centra Jindřichova Hradce okolo 3 minut. Pěšky bude cesta trvat kolem 15 minut. Jedna noc v penzionu stojí 750 Kč na osobu. Co se týče zemědělských činností, tak se jedná především o myslivost a rybářství. Penzion Dobré Časy má k dispozici honitbu jménem Remíz, která je součástí lesního komplexu zvaného Dubovice. Výměra honitby je více než tisíc hektarů a její součástí jsou i louky a několik rybníků. Vzdálenost honitby od penzionu je 10 km a je velmi zazvěřená. Je zde zvěř černá a srnčí, ale také zvěř jelení a mufloní. Největší důraz je však kladen na jeleny a daňky. Jelenů je zde přibližně 90, daňků pak 150 kusů. Část honitby se nachází přímo vedle penzionu. Co se týká chovu ryb, tak se jedná především o kaprovité ryby. Z masa se ze zdejší honitby připravují pokrmy v penzionu Dobré Časy. Pro zákazníky je zde možnost zarybařit si. Ze 4 rybníků, které se v komplexu nacházejí, je možnost chytání ryb pouze na jednom, který se nachází v blízkosti obce Políkno. Z ryb se v penzionu nevaří. Pro zákazníky je rovněž připraven krom klasického lovu na čekané z posedu, naháňky na zvěř černou a škodnou zákonem povolenou, které jsou konány v podzimních a zimních měsících. Existuje zde i možnost zprostředkování lovu medailové mufloní zvěře ve spřátelených revírech v okolí hradu Landštejn, přibližně 25 km od Jindřichova Hradce. Po dohodě je možné i zapůjčení kulovnice.

Tabulka č. 6: SWOT analýza pro penzion a honitbu Dobré Časy

<p style="text-align: center;">SILNÉ STRÁNKY</p>	<p style="text-align: center;">SLABÉ STRÁNKY</p>
<p>Poloha - Samota, přesto 3 minuty do centra Jindřichova Hradce.</p> <p>Víceúčelové zaměření - Jedná se o penzion, restauraci, honitbu s rybníky.</p> <p>Penzion jedinečnost objektu - Penzion a restaurace se nachází v mlýnu s bohatou historií.</p> <p>Restaurace - Velmi moderní restaurace, všechny složky na nejvyšší úrovni.</p>	<p>Infrastruktura - Příjezdová cesta je ve špatném stavu, navíc je jediná do objektu.</p> <p>Otevírací doba - Omezená otevírací doba od Velikonoc do října.</p> <p>Část honitby - Část honitby se nachází 10 km od penzionu.</p> <p>Propagace služeb - Na webových stránkách není inzerce všech služeb.</p>
<p style="text-align: center;">PŘÍLEŽITOSTI</p>	<p style="text-align: center;">HROZBY</p>
<p>Vlastní rybníky - Možnost chovu ryb pro restauraci.</p> <p>Příprava akcí - Ideální možnost pro uspořádání akcí jako zvěřinové hody.</p> <p>Větší důraz na klientelu z Rakouska - Vzhledem ke své poloze, jedna z možností do budoucna.</p> <p>Rozšíření sortimentu - Začít vyrábět i jiné produkty ze zvěřiny například klobásy, salámy apod.</p>	<p>Maso z divočiny - Aktuální trend směřuje spíše k jiným druhům masa.</p> <p>Jeleni a daňci - Velkou část roku je omezený přístup do obory, tudíž menší zapojení návštěvníků na chodu.</p> <p>Příjezdová cesta - Při vzniku havárie je to jediná příjezdová cesta do areálu.</p> <p>Rozloha objektu - Vzhledem ke své rozloze je potřeba relativně velký počet zaměstnanců.</p>

5.2.2.2.1 Shrnutí SWOT analýzy pro penzion a honitbu Dobré Časy

Bezespornou výhodou tohoto podniku je lokalita, která je v Jindřichově jedinečná. Jedná o samotu pod sídlištěm Hvězdárna, která je oddělena řekou Nežárka. Přesto trvá doprava do centra Jindřichova Hradce kolem 3 minut. I přes fakt, že se objekt nachází relativně blízko rušné části města, tak je zde příroda naprosto jedinečná, kterou v minulosti využil například Karel Čapek a psal zde svůj román Krakatit. Další výhodou je bezesporu široké zaměření podniku. Farma se sice hlavně zaměřuje na honitbu a produkci dančího a jeleního masa, ale je zde možnost zarybařit si na rybníku, který se nachází na pozemku. Rovněž je zde možnost zapůjčení pramice a plavba po řece Nežárce. Ubytování se poskytuje v bývalém mlýnu, jehož historie sahá až do 15. století. Jedná se tedy o naprosto jedinečný objekt. V bývalém mlýnu se nalézá jak penzion, tak restaurace, kde je možnost výhledu z terasy na část honitby a zvěř. Restaurace si zakládá na lokálních potravinách a pokud nejsou produkty přímo z farmy, tak se snaží o koupi regionálních produktů, ať už jde o brambory z nedalekého ZD Rodvínov, či ryb ze sádek z Kamenice nad Lipou. Pro tuto strategii je restaurace v okolí vyhlášena a těší se veliké oblibě.

Přejdeme-li k slabým stránkám, tak do této kategorie můžeme zařadit příjezdovou cestu, kterou lemují z obou stran les. Jedná se o jedinou příjezdovou cestu do objektu, takže v případě jakékoliv havárie, ať už popadaných stromů nebo nutnosti oprav na komunikaci by vznikla situace, kdy by se zákazník nemohl do objektu dostat autem. Jelikož je zde omezená otevírací doba od Velikonoc do konce října, tak by bylo vhodné provádět úpravy mimo toto období. K slabým stránkám můžeme rovněž zařadit, že část honitby se nachází 10 km od penzionu a první části honitby. Když si chce návštěvník prohlédnout celou farmu, je to časově náročnější. Slabší je propagace pomocí webových stránek, na kterých není inzerce některých služeb jako možnost rybaření nebo možnosti zrušení půjčení kol apod.

Co se týče příležitostí, tak je zde veliký potenciál nejenom kvůli velké rozloze farmy. Větší důraz by mohl být kladen na produkci ryb a jejich dodání do restaurace. V současnosti probíhá prodej pouze na Vánoce. Vznikl by tak nový vlastní sortiment pro restauraci, který by byl ideální na léto pro cykloturisty. Díky své vzdálenosti od Jindřichova Hradce je zde také velký prostor pro uspořádání akcí, které by přivedly

více lidí k oblíbě masa ze zvěřiny. Akce typu zvěřinové hody, kde by byla možnost ochutnávky produktů z vlastní zvěře by přilákala více potenciálních zákazníků. Kvůli své relativně dražší ceně za noc by také mohla být větší orientace na klientelu z Rakouska. Dobré by také bylo rozšíření nabídky produktů, doposud se prodává pouze maso.

Do hrozeb můžeme zařadit aktuální trend, který směřuje spíše k masům jako je kuřecí nebo rybí. Dá se předpokládat, že tento trend bude i v následujících letech, kdy bude kladen větší důraz na zdravá a lehká jídla. Tento fakt může masu ze zvěřiny uškodit. Někoho také může odradit fakt, že prohlídka farmy se musí hlásit předem, protože velkou část roku je omezený přístup do obory kvůli velkému počtu mláďat. Slabou stránkou je také jediná příjezdová cesta, kdy jejím poškozením dojde k zamezení příjezdu do penzionu. Rozloha objektu také napovídá, že se nejedná o rodinný podnik, ale podnik s řadou zaměstnanců, což je vždy složitější.

5.2.2.2 Strategie do budoucna pro penzion a honitbu Dobré Časy

Značení - Prvním bodem by jistě bylo vylepšení dosavadního chaotického značení. Většina lidí používá pro přepravu na neznámá místa GPS, ale jedná-li se o cyklisty, tak je značení nedostačující. Malá cedule, která je položena za odbočkou k penzionu na cestě směrem k Políkně, je snadno přehlédnutelná. Navíc se nejedná o velkou finanční zátěž.

Vylepšení prodeje - Dojít by také mohlo k vylepšení prodeje. Doposud je prodej možný jenom na základě telefonické domluvy a musí se rezervovat dlouho předem. V místní restauraci by nebyl problém v uskladnění masa a následného prodeje. Toto zjednodušení prodeje by jistě ocenil nejméně jeden zákazník.

Propagace svých služeb - Nejedná se jen o značení cesty na farmu, ale i o další produkty. Seznam a cena možných druhů masa a množství ke koupi je pouze na ceduli před penzionem, nikoliv na webových stránkách. Na stránkách také není možnost rybaření a pořád se inzeruje možnost zapůjčení kol, i když už tato možnost neplatí.

Rozšíření sortimentu - Na základě rozhovoru s majitelem jsme se shodli, že by bylo dobrým krokem rozšíření sortimentu. Plánuje se stavba vlastního řeznictví, kde by měly vznikat produkty jako zvěřinové salámy a klobásy. Dobrým krokem by byl i prodej ryb z vlastního chovu.

Naháňky - Atraktivní akce typu nahánek, které se zde uskutečňují, jsou velmi málo propagované a dozví se o nich jenom nejbližší okolí. V tomto případě by mohla posloužit sociální síť, kde je nalézají stránky podniku.

Dětské hřiště - Jelikož dle majitele jsou cílovou skupinou rodiny s dětmi, bylo by vhodné v komplexu vytvořit menší dětské hřiště. Stačilo by základní pískoviště se skluzavkou a houpačkami.

5.2.2.3 Farma Hana Langová

Foto č. 3: Farma Hana Langová

Zdroj: Vlastní foto

Ekofarmu paní Hany Langové a její dcery najdete v prostředí České Kanady. Jedná se o oblast mezi Novou Bystřicí, Telčí a Slavonicemi, která je velmi specifická svojí přírodou a krajinou. Často se přirovnávána k švédské krajině. Najdeme tu hluboké lesy, cyklostezky, rybníky vhodné ke koupání a hlavně se jedná o relativně klidnou lokalitu. V dosahu se nachází historicky zachovalá města s řadou památek jako Jindřichův Hradec, Telč, Třeboň či hrady Landštejn, Červená Lhota a Roštejn. Farma vyrábí komodity jako kozí sýry, tvaroh či mléko pocházející ze zdejšího ekologického chovu. Rodina vlastní kolem 150 koz. Farma je členem Svazu ekologických zemědělců PRO-BIO. Forma ubytování je spíše zaměřena na větší skupiny. V komplexu bývalého lihovaru se nachází řada postelí a matrací. Existuje také možnost si v areálu postavit stany. Po domluvě se dá projet na koni nebo spát na seně. Rodina také na farmě poskytuje reflexní či klasickou masáž.

Tabulka č. 7: SWOT analýza pro farmu Hany Langové

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Česká Kanada - Naprostá jedinečnost této lokality.</p> <p>Konopné produkty - Pěstování vlastního konopí pro další výrobky.</p> <p>Ceny ubytování - 100 Kč za noc, pro stálé zákazníky za 70 Kč.</p> <p>Rozloha - Rozloha necelých 17 hektarů umožňuje hospodaření ve 2 lidech.</p> <p>Vodní pila - Nedaleko farmy se nachází vodní pila, kde majitelka provází.</p>	<p>Ubytování - Pouze pro méně náročnější klientelu.</p> <p>Vybavení ubytování - Jednodušší vybavení, které poskytuje zdejší ubytování.</p> <p>Organizace prodeje - Málo rozvinutá organizace prodeje.</p> <p>Propagace - Slabší propagace svých produktů.</p> <p>Koně - Do jednoho roku chce majitelka zrušit zapůjčování koní zákazníkům.</p>

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<p>Možnost rozšíření pozemků - Dle majitelky existuje možnost rozšíření pozemků ve formě pronájmu plochy.</p>	<p>Trendy s kozími produkty - Poslední dva roky veliký zájem o tyto produkty, ale budoucnost nejistá.</p>
<p>Uspořádání táborů - V areálu se nachází louka vhodná ke kempování.</p>	<p>EET - Zavedení elektronické evidence tržeb může ohrozit drobné podnikatele.</p>
<p>Trhy - Možnost prodávat své produkty na trzích v nedalekých Slavonicích.</p>	<p>Trampové - Úzce zaměřená cílová skupina pro ubytování.</p>
<p>Prodej čajů - Do budoucna je možnost výroby konopných produktů jako jsou čaje, mastičky apod.</p>	<p>Druh ubytování - Zákazníci jsou čím dál tím více náročnější, většinou nemusí tento druh vyhovovat.</p>
<p>Export svých produktů - Export svých produktů do prodejen zdravé výživy.</p>	
<p>Vybodování prodejny - Možnost vybudování vlastní prodejny na svém pozemku.</p>	
<p>Sádky - Celoroční prodej, ne pouze vánoční prodej kaprů.</p>	

5.2.2.3.1 Shrnutí SWOT analýzy pro farmu Hany Langové

Oblast České Kanady je bezesporu silnou stránkou. Je to území přibližně se rozkládající mezi Kunžakem, Dačicemi, Slavonicemi, Novou Bystřicí a Jindřichovým Hradcem o rozloze více než 300 km². Název je odvozen od přírodního charakteru krajiny, charakteristického početnými vodními plochami, rozsáhlými lesními komplexy s rozestými balvany a sychravějším podnebím s nižšími průměrnými teplotami a vydatnými srážkami. Na základě těchto podobností s Kanadou vznikl název Česká Kanada. Nalézá se zde rovněž přírodní park Česká Kanada. Díky své jedinečnosti přiláká Česká Kanada každoročně velké množství turistů. Následující silnou stránkou je fakt, že rodina pěstuje technické konopí, které má široké spektrum využití. Produkty z konopí jsou aktuálně velmi žádané. Bezespornou výhodou tvoří i cena za nocleh. Jedna noc na osobu činí 100 Kč, pro známé nebo stále zákazníky 70 Kč, vykompenzované je to však prostředím a vybavením ubytování. Do silných stránek můžeme zařadit i velikost farmy. 17 hektarů umožňuje hospodařit pouze paní Haně Langové a její dceři, jedná se tak o rodinný podnik. V Peníkově se rovněž nachází vodní pila, kde provází majitelka farmy. Její vznik se datuje přibližně k roku 1865.

Přejdeme-li k slabým stránkám, tak se jedná o formu ubytování. Toto specifické ubytování je zaměřené na velice úzkou část obyvatelstva, které souhrnně můžeme označit jako trampové. Jedná se o velkou místnost, kde je přibližně 30 pohovek a matrací. Kuchyň je pouze částečně vybavena. Můžeme tedy říci, že například pro cílovou skupinu rodiny s dětmi je naprosto nevyhovující. Slabou stránkou je rovněž prodej a propagace svých produktů. Na webových stránkách, ani na ceduli před farmou není možné zjistit, jaké se aktuálně prodávají produkty a jaká je jejich cena. Jedná se tedy spíše o prodej zákazníkům, kteří farmu navštěvují dlouhodobě. Inzerce možnosti koupi konopí na následnou výrobu masti nebo čaje neexistuje vůbec. Slabší je i propagace ubytovacích služeb na webových stránkách není dostatečně vysvětleno a popsáno. Dcera paní Langové, která chová koně, chce do jednoho roku také zrušit možnost projížděk na koni, jelikož dle jejích slov jsou zkušenosti zákazníků ve vztahu ke koním tristní.

Zaměříme-li se na možné příležitosti, tak můžeme nalézt zejména možnost rozšíření svých pozemků. Majitelka s dcerou má možnost rozšíření přibližně o 10 hektarů. Musí rovněž zvážit, jestli na nově vzniklé ploše dokáže hospodařit pouze s dcerou, nebo by bylo nutné přijmout novou pracovní sílu. Další příležitostí by mohlo být provozování dětských táborů, vzhledem k tomu, že na pozemku se nachází louka, kde se kempuje. Mohl by zde vzniknout tábor, který by vychovával děti k přírodním hodnotám. Muselo by se však rozšířit hygienické zázemí. Rovněž se zde nachází prostor pro vylepšení prodeje svých produktů na trzích. Majitelka uvádí, že 2x ročně jezdí prodávat své produkty na trhy, které se konají v Praze. Necelých 10 km se však nacházejí pravidelné farmářské trhy ve Slavonicích, toto by mohla být jedna forma prodeje. Jednou z možných cest je také rozšíření svého sortimentu. Doposud prodávala farma firmám jenom technické konopí. Kdyby začala vyrábět finální produkty, které nejsou na výrobu složité, například čaje, mastičky, tak by pro farmu vznikl větší finanční příjem, navíc by produkty mohla dodávat do prodejen zdravé výživy. Alternativou by bylo vybudování vlastní prodejny na pozemku. Jednou z možných příležitostí jsou také sádky, které se nacházejí v areálu bývalého lihovaru. Jejich zapojení do chodu farmy by rovněž rozšířilo sortiment nabízených produktů.

Když uvedeme hrozby, tak můžeme říct, že kozí produkty obecně jsou trendem, který je poslední 3 roky velmi populární. Nikdo však nedokáže odhadnout, jestli tento zájem bude přetrvávat i následující roky a kam se bude trh orientovat. Majitelka uvedla, že největší hrozbou do budoucna je elektronická evidence tržeb, která může ovlivnit drobné podnikatele. Jednou z hrozeb do budoucna může také být fakt, že ubytování je zaměřeno na velice specifickou skupinu. Souhrnně cílovou skupinu můžeme označit jako trampy nebo lidi, kteří mají blízký vztah k přírodě. Tato skupina lidí nemá veliké požadavky na formu ubytování a stačí jí takto vybavený areál. Musíme však podotknout, že tento okruh lidí má stále menší základnu a jedná se spíše o starší ročníky. Nyní nastává spíše trend, že zákazník požaduje co nejvíce služeb.

5.2.2.3.2 Strategie do budoucna pro farmu Hany Langové

Propagace - Do budoucna by jistě bylo dobré zapracovat na své propagaci výrobků. Aktuálně nikde není nabídka všech prodávaných produktů. Zákazník se tak musí předem telefonicky domluvit na aktuální nabídce.

Prodej produktů - Jelikož jediná možnost prodeje výrobků je přímo na farmě, tak by do budoucna bylo vhodné zaměřit se na dodávání do prodejen zdravé výživy nebo podobně orientovaných podniků. Bylo by dobré i směřování k prodeji na farmářských trzích.

Ryby - V areálu bývalého pivovaru, který je uprostřed farmy, se nachází aktuálně nevyužívané sádky. Zapojením těchto sádek do chodu farmy by se jistě rozšířily možnosti prodeje. Navíc by vznikl nový, celoroční sortiment k prodeji.

Konopné produkty - Zde je veliký potenciál. Výroba dalších produktů z konopí jako například čaje nebo mastičky není z časového ani technologického hlediska náročná na přípravu. Majitelka rostlinu pěstuje a disponuje dostatečným množstvím této usušené rostliny z předchozích let.

Ubytování - V sektoru ubytování je největší prostor pro vylepšení aktuálních služeb. Je zde možnost pro nakoupení paland či postelí. Ubytování by pak získalo jiný rozměr než tento aktuální.

5.2.2.4 Apartmány Na Špejcharu a farma Hofbauer

Foto č. 4: Apartmány Na Špejcharu a farma Hofbauer

Zdroj: www.hofbauer.cz/

Rodinná značka Hofbauer má dlouholetou tradici a zaštiťuje působení několika subjektů zabývajících se tradičním chovem kaprovitých ryb, ekologickým chovem masných plemen dobytku a to vše ve spojení s ubytováním. Komplex se nalézá v obci Stříbřec u Třeboně. Zajímavostí u tohoto podniku je fakt, že historie zdejšího rybářství a rybníkářství sahá až do roku 1568. Již 13 generací hospodářů hospodaří na rodovém statku ve Stříbřeci u Třeboně. Rodinný podnik má 200 hektarů vlastních rybníků, ve kterých produkuje především kaprovité a dravé ryby, které celoročně prodává jak v tuzemsku, tak i v zahraničí. Hofbauerovi jsou potomci rodu, jenž rybníkařili už za Štěpánka Netolického. Ani rodině Hofbauerových se nevyhnulo zabránění majetku v roce 1949. Rodina pak čekala dlouhých 40 let na návrat k rodovému statku. Hofbauerovi aktuálně hospodaří na 450 hektarech, z toho 200 hektarů představují rybníky a 250 hektarů trvalé travní porosty. Rodina chová okolo 350 kusů masného skotu plemene Charolaiský skot a Masný simentálský skot. Zvířata se později vyvážejí do Slovinska a Itálie, kde probíhá jejich dokrmování. Co se týče produkce ryb, tak je chov z 90% zaměřen na produkci kapra, jehož prodej se odehrává v období Vánoc. Rybí obsádku dále tvoří chov štiky, candáta a sumce, tyto ryby se vyvážejí zejména do Polska a Itálie. Rodina poskytuje i celoroční prodej ryb na vlastních sádkách. Na statku se také nachází jízdárna s pěti koňmi, je zde tak možnost případné projížďky. Přejdeme-li k ubytování, tak se odehrává v budově bývalého špýcharu, který je nedaleko farmy. Historie budovy sahá až do 17. století a v tomto duchu se nese i celé ubytování. V každém pokoji jsou publikace ohledně historie rodu Hofbauerových. V budově bývalé sýpky se nachází sauna, ve venkovních prostorech tenisový kurt. Kapacita objektu je 14 osob. Cena jedné noci na osobu činí 472 Kč. Je zde i možnost grilování ryb, které jsou chycené v rámci rybolovu na sportovních rybnících rodiny Hofbauerových.

Tabulka č. 8: SWOT analýza pro apartmány Na Špejcharu a farmu Hofbauer

<p style="text-align: center;">SILNÉ STRÁNKY</p>	<p style="text-align: center;">SLABÉ STRÁNKY</p>
<p>Všestrannost - Podnik je široce orientován, což je v mnoha ohledech výhodou.</p> <p>Stálost na trhu - Dlouholeté fungování na trhu zajistilo stálé odběratele a klientelu.</p> <p>Ubytování - Ubytování je moderně vybavené a na té nejvyšší úrovni.</p> <p>Prohlídky farmy a okolí - Pan Hofbauer mladší umožňuje prohlídky nejenom farmy, ale i blízkého okolí.</p>	<p>Prodej produktů - Pro ubytované není možnost nákupu produktů ze skotu.</p> <p>Kapacita ubytování - Omezená kapacita se 14 místy. Spíše pro větší skupiny.</p> <p>Sezonní ubytování - Díky charakteru budovy funguje ubytování přes zimu pouze částečně.</p> <p>Cena - V okolí Třeboně se jedná o poměrně vyšší částku za ubytování.</p>
<p style="text-align: center;">PŘÍLEŽITOSTI</p>	<p style="text-align: center;">HROZBY</p>
<p>Zpracování - Kvůli velikosti stáda je zde možnost vybudování vlastní zpracovny masa.</p> <p>Rybolov - Prostor pro vybudování zázemí okolo sportovních rybníků jako jsou například chatky.</p> <p>Rozšíření ubytování - Na farmě se nalézá nevyužívané křídlo statku. Do budoucna je to možnost pro rozšíření ubytování.</p>	<p>Politika vývozu - Změna politiky vývozu produktů může zásadně ovlivnit chod farmy.</p> <p>Kapr na Vánoce - Z hlediska úzké orientace v tomto sektoru by mohla být do budoucna hrozba.</p> <p>Klientela z ciziny - Podnik je nejvíce ze zkoumaných subjektů zaměřen na klientelu z ciziny.</p>

Balíčky - Možnost vytváření balíčků potravin z regionálních produktů.	
--	--

5.2.2.4.1 Shrnutí SWOT analýzy pro apartmány na Špejcharu a farmu Hofbauer

Do silných stránek můžeme zahrnout všestrannost podniku. Farma se orientuje na chov skotu, ryb, koní a poskytuje stylové ubytování. Ve všech těchto aspektech navíc disponuje velkou tradicí, tudíž má na trhu stálé místo. Má vytvořené vazby na následující prodejce, které trvají až desítky let, což je dnes poměrně neobvyklé. Do silné stránky můžeme rovněž zařadit ubytování. Ubytovaní v budově bývalého špejcharu je na té nejvyšší úrovni a splňuje tak podmínky i náročnější klientely. Objekt navíc pochází ze 17. století, takže je zde vidět historie na každém kroku. Silnou stránkou je bezesporu přístup majitele pana Hofbauera mladšího. Ve svém volném čase provází klienty po svých pozemcích. Ukazuje a popisuje své rybníky, chov skotu a zajímavou historii svého rodu. Ubytovaní se tak dozví velké množství cenných informací, pro děti to do budoucna může být velikou inspirací například při výběru své budoucí školy.

Mezi slabé stránky můžeme zvolit prodej svých výrobků. Ubytovaní nemají možnost koupit si produkt z ekologického chovu skotu, protože vše putuje do zahraničí. Chybí zde také dostatečná inzerce při prodeji ryb. Na internetu není jakákoliv nabídka. Díky charakteru budovy, která má široké zdi, je také omezen provoz ubytování v zimních měsících. Vytopit tuto budovu trvá delší časový úsek. V zimě je tak možnost pouze pro větší skupiny po dobu pobytu jednoho týdne a více. Na své okolí je cena ubytování poměrně větší. V předchozím zkoumaném penzionu Dobré Časy je sice cena ještě vyšší, ale jedná se o bezprostřední okolí Jindřichova Hradce.

Přejdeme-li k příležitostem, tak je zde poměrně veliký prostor. Velikost chovaného stáda skotu činí 350 kusů. Při tomto počtu už je rentabilní vlastní zpracování masa. Do budoucna by bylo vhodné vybudování vlastní zpracovny, na

kteřou se jistě najde prostor v komplexu farmy, otázkou zůstává finanční hledisko. Vybudování vlastních jatek může být finančně náročné. Z hlediska rozšíření atraktivity vlastních rybníků pro sportovní rybáře by bylo vhodné vybudovat okolo rybníků základní zázemí. Výstavbou dřevěných chatek a suchého záchodu by vznikl prostor i pro vícedenní rybolov. Rybí obsádka těchto rybníků je pro tento účel dosti atraktivní. Ohledně ubytování je zde prostor pro rozšíření kapacity. Na farmě se nalézá nevyužívané křídlo statku, které vyžaduje pouze drobné úpravy. Na základě osobního rozhovoru majitel potvrdil, že plánuje opravy tohoto objektu a následné vybudování ubytování. Do budoucna je zde také možnost připravení regionálních balíčků pro své zákazníky. Po rozhovoru s majitelem, který tuto úvahu potvrdil, by se každý večer rozdával blok, kde by zákazník zaškrtnl své požadavky například na snídaní a odevzdal je majiteli. Majitel by tak koupil vejčička ze sousední produkce, obstaral čerstvé mléko v nedaleké Mláce a zakoupil pečivo místního pekaře. Tento způsob stravování by jistě ocenil ne jeden zákazník.

Do hrozeb můžeme zařadit změnu politiky vývozu produktů do zahraničí. Výrobky z farmy jsou poměrně závislé na vývozu na zahraniční trhy. Jakákoliv změna této politiky by mohla negativně ovlivnit chod farmy. Jelikož 90% produkce ryb je ve formě tržního kapra, jehož prodej se odehrává v období Vánoc, tak se jedná o poměrně úzké zaměření, kde jakékoliv narušení by mohlo znamenat změnu v prodeji. Ze všech zkoumaných podniků je tento nejvíce zaměřen na zahraniční klientelu. Silnou základnu tvoří zákazníci z Německa a poslední dobou z Izraele. Dá se předpokládat, že klientela z Izraele vyhledává tuto lokalitu na základě aplikace 100 amazing places. Odstranění z tohoto portálu by znamenalo přerušování atraktivity pro dané cílové skupiny.

5.2.2.4.2 Strategie do budoucna pro apartmány na Špejcharu a farmu Hofbauer

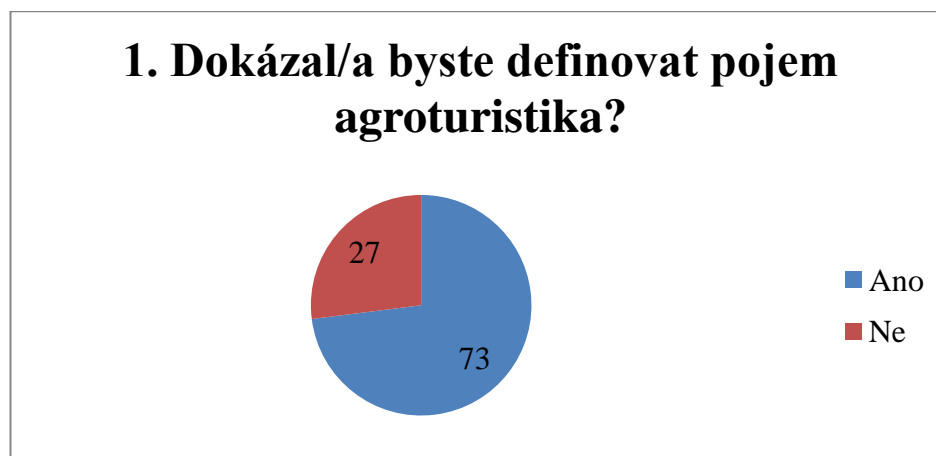
Rybolov - Je zde prostor pro vybudování zázemí okolo sportovních rybníků jako jsou například chatky. Vytvořením těchto chatek by pak vznikl prostor pro vícedenní rybolov, bez kterého se moderní rybolov neobejde. Stačilo by drobné zázemí pro rybáře, které by rozšířilo spektrum zájemců.

Rozšíření ubytování - Na farmě se nalézá nevyužívané křídlo statku. Do budoucna je to možnost pro rozšíření ubytovací kapacity. Majitel do budoucna s touto strategií počítá. Na objektu jsou zapotřebí pouze drobné úpravy. Kapacita by se tak mohla rozšířit až o 20 míst k ubytování.

Balíčky - Možnost vytváření balíčků potravin z regionálních produktů. Do budoucna je zde také možnost připravení regionálních balíčků pro své zákazníky. Na základě rozhovoru s majitelem, který tuto úvahu potvrdil, by se každý večer rozdával blok, kde by zákazník zaškrtnl své požadavky například na snídani a odevzdal majiteli. Majitel by tak koupil vajíčka ze sousední produkce, koupil čerstvé mléko a mléčné výrobky v nedaleké mlékárně, která se nachází v Mláce, pečivo pak koupil od místního pekaře. Vše v souladu s principem regionality, který vyhledává čím dál více lidí.

4.3 Dotazníkové šetření

Graf č. 3: Definice pojmu agroturistika

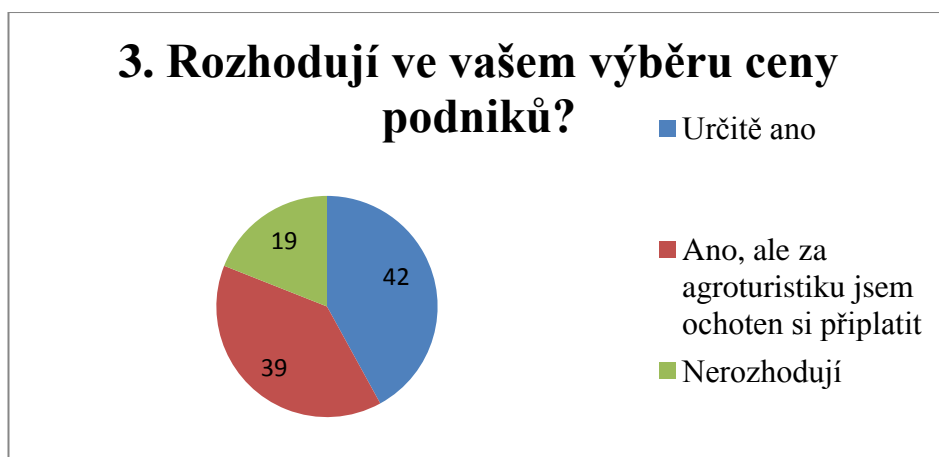
Na základě dotazníkového šetření byla položena otázka, zda respondent zná termín agroturistika. Otázka byla doplňovací, takže zpětně proběhlo přezkoumání správnosti definic. V drtivé většině byly definice správné, pouze 5 definic bylo chybných. 73% dotázaných tak zná pojem agroturistika. 27% uvedlo odpověď ne, nebo chybnou definici.

Graf č. 4: Zkušenosti s agroturistikou

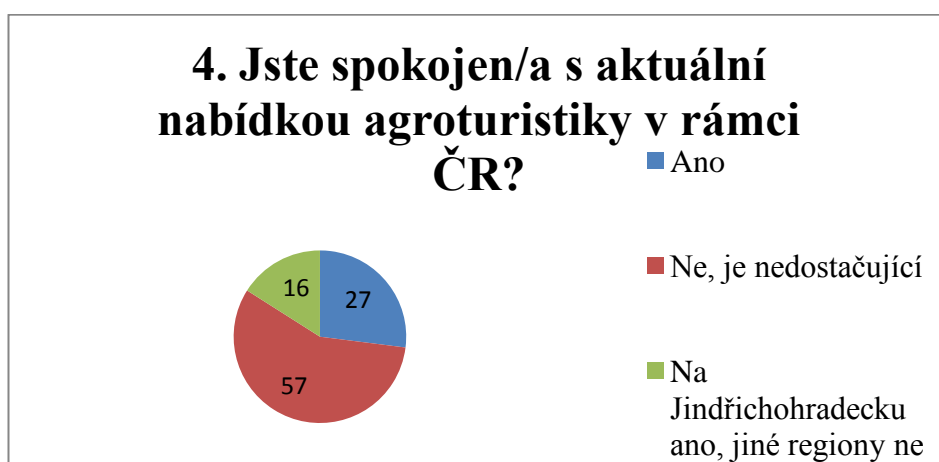
Následující otázka měla zjistit, zda respondent před návštěvou daného podniku již měl podobnou zkušenost. Nejvíce, konkrétně 45% dotázaných odpovědělo, že má podobnou zkušenost do 5 návštěv. Dále následovala možnost, že se jednalo o první zkušenost, a to v 30%, 25% dotázaných navštěvuje podniky s agroturistikou pravidelně. Je to dáno i tím, že agroturistika v rámci ČR nemá dlouholetou tradici.

Graf č. 5: Výběr dle ceny podniku

Důležitou otázkou, nejenom pro podnikatele v oblasti agroturistiky je, zda při výběru zákazníka, který uvažuje o pobytu na farmě, rozhodují finance. Striktní odpověď ano uvedlo 42% dotázaných, 39% uznalo, že jsou ochotni si za agroturistiku připlatit. V 19% případech finance nehrají při výběru roli.

Graf č. 6: Aktuální nabídka agroturistiky

Čtvrtá otázka se týká spokojenosti zákazníků s aktuální nabídkou agroturistiky v ČR. 57% dotázaných uvedlo, že nabídka agroturistiky v rámci ČR je nedostačující. 16% vyplnilo, že je nabídka dostatečná pouze na Jindřichohradecku a v jiných regionech je nabídka nedostačující. Variantu spokojenosti s aktuální nabídkou zvolilo 27% dotázaných. Může to být způsobeno faktem, že na Jindřichohradecku je oproti jiným regionům daleko širší nabídka poskytování určité formy agroturistiky.

Graf č. 7: Forma vyhledávání ubytování

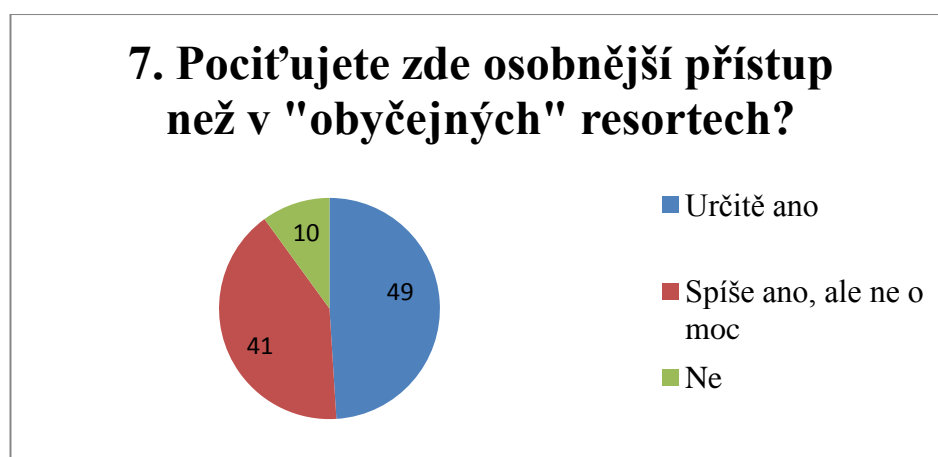
V 61% respondenti odpověděli, že nabídku s ubytováním našli na internetu. Následující odpověď v rámci početnosti byla, že se o nabídce dozvěděli od známých. Tiskoviny a jiné možnosti byly zodpovězeny v 7 případech. Majitelé by se tak měli zaměřit hlavně na prezentaci a tvorbu webových stránek.

Graf č. 8: Obvyklá délka pobytu

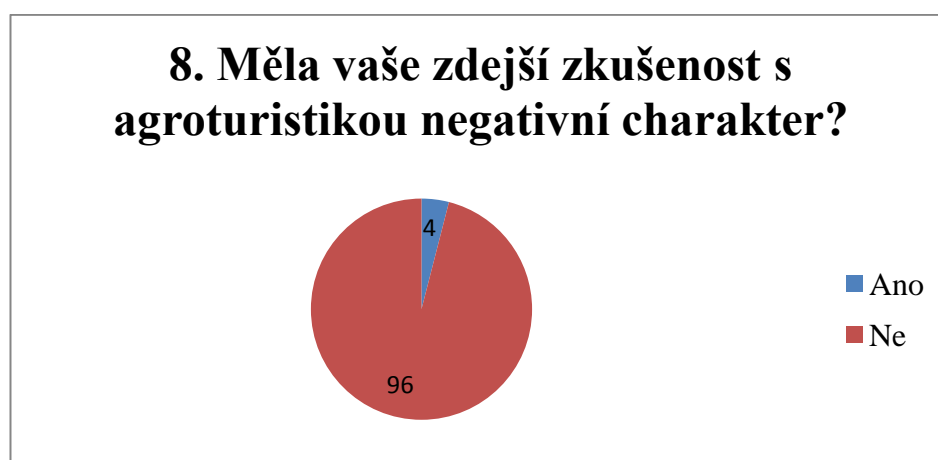
Obvyklou délku pobytu v rámci agroturistiky trávající jeden týden uvedlo 49% dotázaných. Možnost pobytu do tří dnů uvedlo 43% respondentů. Varianty dvou týdnů a déle zvolilo 8 dotázaných. Může to být způsobeno zejména tím, že na déle trávající pobyty jezdí zákazníci spíše do zahraničních destinací.

Graf č. 9: Osobnější přístup

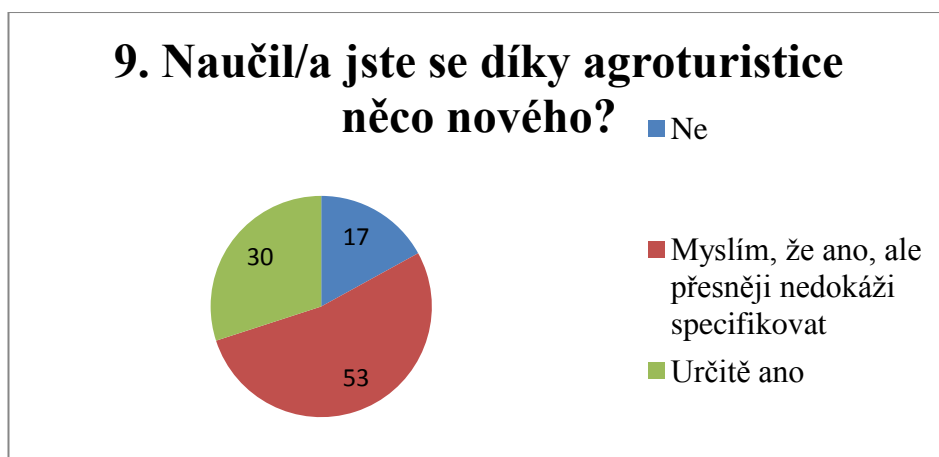
Pobyty v podnicích s agroturistikou by jistě měly vyvolat pocit osobnějšího přístupu než v ostatních turisticky hojně navštěvovaných resortech. 49% dotázaných odpovědělo, že tomu určitě tak je. 41% uvedlo, že osobnější přístup pociťuje, ale ne o moc. 10% respondentů nepociťuje osobnější přístup.

Graf č. 10: Negativní charakter s agroturistikou

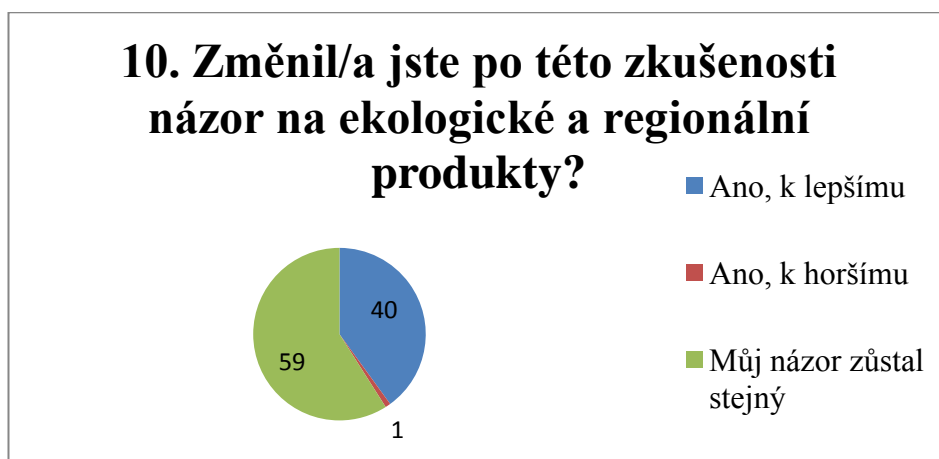
Pouze 4% respondentů uvedli negativní zkušenost s agroturistikou. Ve většině případů zde došlo k poranění hospodářskými zvířaty, nebo k pádu z koně. 96% dotázaných nemělo žádnou negativní zkušenost s agroturistikou.

Graf č. 11: Získání zkušeností na pobytu s agroturistikou

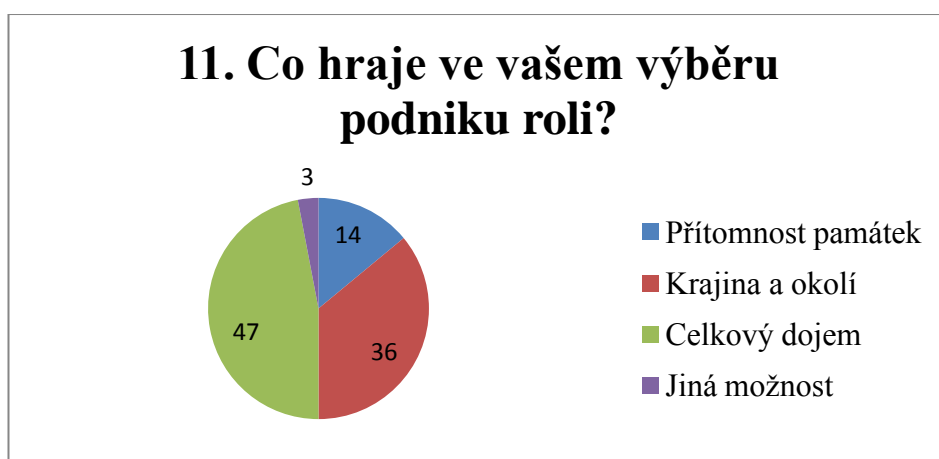
Pobyt na farmě s agroturistikou by měl být v mnoha směrech inspirativní. Je to ideální prostředek, jak probudit v dětech zájem o přírodu a venkov obecně. 53% dotazovaných uvedlo, že se díky agroturistice něco nového naučili, ale nedokážou to přesněji definovat. 30% respondentů uvedlo, že se naučili konkrétní věci, většinou se jednalo o chov zvířat, nebo celkový chod farmy. 17% lidí uvedlo, že se nic nového nenaučili.

Graf č. 12: Změna pohledu na regionální produkty

Pobyt na farmě přináší i jiný pohled na produkci a výrobu produktů. Na většině farem je možnost zapojit se do výroby finálních produktů a později jejich konzumace. 59% dotázaných však nezměnilo názor na regionální či ekologické produkty, které ochutnali na farmě. 40% lidí změnilo na základě této zkušenosti svůj názor k lepšímu a pouhé 1% k horšímu.

Graf č. 13: Role výběru podniku

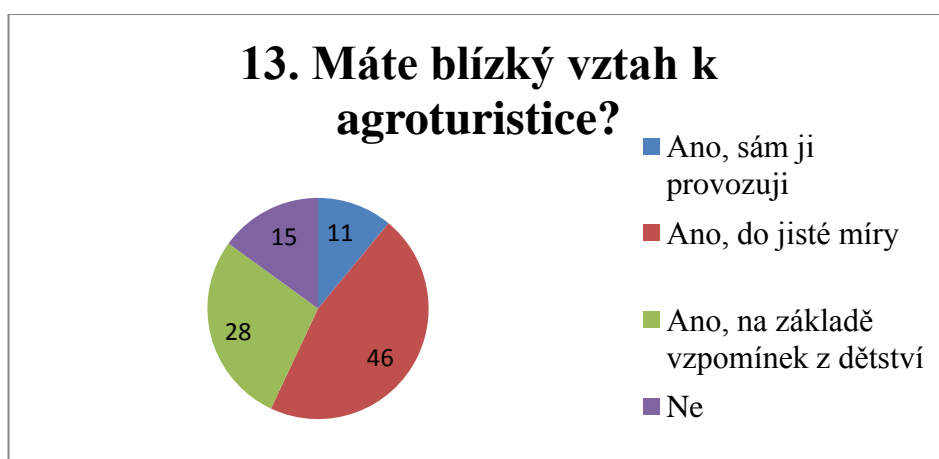
Aby majitelé lépe poznali rozhodování svých zákazníků, byla položena otázka, na základě čeho se potenciální zákazníci rozhodují při svém výběru. Ve 47% odpovědí se rozhodují na základě celkové dojmu, kde hrají v potaz všechny složky, 36% zákazníků se rozhoduje dle krajiny a okolí. Přítomnost památek volí 14% dotázaných a jinou možnost 3%.

Graf č. 14: Četnost návštěv

V rámci čtyřech zkoumaných podniků byla položena otázka, kolikrát zákazník zdejší podnik navštívil. V 37% případů se jednalo o první návštěvu, v 29% o druhou návštěvu. Variantu více návštěv než dvě uvedlo 22% dotázaných. Možnost první návštěvy, ale do budoucna chtějí přidat další uvedlo 12% respondentů.

Graf č. 15: Vztah k agroturistice

Na základě dotazníkového šetření byla také položena otázka, zda návštěvník má blízký vztah k agroturistice. Odpověď ano, do jisté míry uvedlo 46% dotázaných, možnost blízkého vztahu na základě vzpomínek z dětství uvedlo 28% respondentů, což potvrzuje tvrzení mnoha autorů v rámci literárního přehledu. Blízký vztah na základě toho, že zákazník provozuje také agroturistiku, uvedlo 11% lidí. Žádný bližší vztah k agroturistice pak uvedlo 15% dotázaných.

Tabulka č. 9: Věk respondentů

Do 25 let	18%
26 - 34 let	28%
35 - 49 let	35%
50 - 59 let	12%
60 a více let	7%

V rámci dotazníkového šetření byl také proveden věkový průzkum. Nejpočetnější skupinou navštěvovaných podniků s agroturistikou byla kategorie 35 - 49 let, a to konkrétně 35% dotázaných. Je to logické, protože v tomto období už má většina lidí rodinu s dětmi. Na tuto cílovou skupinu se zaměřuje většina podniků s agroturistikou. Naopak nejméně početnou skupinou z hlediska návštěv byla skupina 60 let a více, kterou souhrnně můžeme označit jako senioři.

Tabulka č. 10: Převažující důvod návštěvy

Pěší turistika	21%
Sport	37%
Poznávací turistika	19%
Práce na statku	9%
Relaxace a odpočinek	12%
Jiná možnost	2%

Respondenti také odpovídali, na základě jakých aktivit si vybírají dovolenou. Nejvíce odpovědí získala možnost sportovní dovolená, která zahrnuje cykloturistiku, jízdu na koni a podobné aktivity. Nejméně dotázaných pak zvolilo možnost, že vybírají svůj pobyt na základě možnosti práce na statku.

4.3.1 Hypotézy k dotazníkovému šetření

Před průběhem dotazníkového šetření byly formulovány tyto hypotézy.

- ✓ a) aktuální nabídka agroturistiky v rámci ČR je nedostačující
- ✓ b) klientela cílí spíše na krátkodobé návštěvy
- ✓ c) po pobytu na farmě zákazníci vylepšují svůj názor na regionální a ekologické potraviny

Na základě dotazníkového šetření lze potvrdit či vyvrátit zvolené hypotézy.

a) Tato hypotéza se potvrdila. 57% dotázaných uvedlo striktní odpověď ne, a to pro nedostatečnou nabídku agroturistiky v rámci České republiky. Odpověď s možností dostatečné nabídky na Jindřichohradecku, ale v jiných regionech nedostatečné nabídky zvolilo 16% respondentů. Možnost spokojenosti s aktuální nabídkou zvolilo 27% dotázaných.

b) Druhá varianta hypotézy se rovněž potvrdila. Variantu pobytu do tří dnů uvedlo 43% dotázaných. Možnost týdenní návštěvy pak zvolilo 49% respondentů. 6% lidí uvedlo, že jezdí na čtrnáctidenní dovolené, 2% pak zaškrtnuli možnost 14 dní a více.

c) Poslední hypotéza se nepotvrdila, neboť 59% dotázaných uvedlo, že jejich postoj k regionálním a ekologickým produktům se na základě pobytu v rámci agroturistiky nezměnil. 40% dotázaných pak na základě pobytu změnilo k těmto produktům názor k lepšímu a pouhé 1% k horšímu.

Pokud bychom tyto výsledky chtěli porovnávat s tvrzeními jiných autorů, tak je to obtížné, protože žádné podobné mapování doposud neproběhlo. Můžeme srovnávat obecnější tvrzení, které vznikla na základě dotazníkového šetření. Pásková (2002) pojednává zejména o rozvoji cykloturistiky. Tento vývoj je spojen s budováním nových cyklotras. Jindřochohradecko je známé pro svoji rozsáhlou síť cyklistických cest. Toto tvrzení se potvrdilo v dotazníkovém šetření. 37% dotázaných označilo, že převažující důvod návštěvy je sportovní aktivita, která obsahuje cykloturistiku. Zelenka (2002) uvádí, že pobyt spojený s agroturistikou nabývá na atraktivitě zejména tím, že návštěvníkům do jisté míry zprostředkovává venkovský styl života. V mnoha lidech to tak může evokovat nostalgii a vzpomínky na dětství. Tvrzení se do jisté míry potvrdilo, když 28% respondentů uvedlo, že jejich blízký vztah k agroturistice vznikl na základě vzpomínek z dětství. Moravec (2007) podotýká, že agroturistika je relativně nový obor a může se stát, že ne každý si tento pojem dokáže vysvětlit. Toto tvrzení se v rámci dotazníkového šetření vyvrátilo, když 73% tázaných osob dokázalo přesně definovat termín agroturistika. Ryglová (2005) ukazuje na to, že ve spojení s agroturistikou by mělo docházet k osobnějším přístupům ze strany majitelů k zákazníkům. Tvrzení se z dotazníkového šetření potvrdilo, protože 49% dotázaných odpovědělo, že se určitě jedná o osobnější přístup než v "obyčejných" resortech a 41% odpovědělo, že se spíše jedná o osobnější přístup, ale ne o moc. Čertík (2001) uvádí, že by pobyt spojený s agroturistikou měl být v mnoha případech inspirativní. To se ukázalo na odpovědích dotazovaných, kdy 53% odpovědělo, že si myslí, že se díky agroturistice něco nového naučili, ale nedokážou přesněji specifikovat co, 17% odpovědělo, že se určitě něco nového naučili. Parmová (2007) podotýká, že v rámci pobytu by mělo docházet hlavně ke konzumaci regionálních produktů a produktů, které byly vyprodukovány přímo na farmě. S touto myšlenkou je spojena otázka, zda po pobytu návštěvníci změnili pohled na ekologické či regionální produkty. 59% odpovědělo, že po návštěvě farmy se jejich názor nezměnil, 40% dotázaných odpovědělo, že se jejich názor změnil k lepšímu.

6. ZÁVĚR

Je logické, že v České republice nebude agroturistika nikdy na takové úrovni jako v sousedních státech, kde je nesčetněkrát větší počet rodinných farem, které mají s agroturistikou dlouholetou tradici. Aktuální situace v České republice ovšem nespňuje ani základní standard v porovnání s méně vyspělými státy z hlediska agroturistiky. Za dva nejslabší body můžeme označit informovanost a propagaci. Člověk, který vyloženě nehledá tuto formu ubytování, se jen velmi obtížně k takové nabídce dostane. Přitom agroturistika je jedno z možných řešení, jak udržet mladé lidi na venkově a zamezit tak jejich častému přesunu do měst. Poskytuje také pracovní pozice.

Pokud chceme do budoucna dosáhnout zlepšení nabízených služeb v rámci agroturistiky, musí dojít k větší propagaci v rámci Ministerstva zemědělství. Bylo by vhodné vytvořit úsek, který by se zabýval agroturistikou, pořádal školení a informoval o novinkách. Pomohlo by také vytvoření pracovní pozice přímo pro podporu agroturistiky. Zaměříme-li se na lokální úsek, konkrétně na sledované Jindřichohradecko, tak se jedná o ideální region pro budoucí rozvoj agroturistiky. Je zde poměrně široká základna dvaceti dvou podniků, které provozují venkovskou turistiku. Nalézá se zde i velmi rozmanitá a atraktivní příroda. Na jedné straně České Kanada s neposkvrněnou přírodou, na druhé velmi historická města jako Třeboň a Jindřichův Hradec. Tento fakt, že se jedná o velmi rozmanitý region, může usnadnit rozhodování potenciálním zákazníkům. Navíc se dá usoudit, že sledované podniky v rámci této práce se zdají být pro návštěvníky atraktivní. 29% dotázaných zodpovědělo, že navštívilo sledovaný podnik podruhé, 22% zde bylo více než dvakrát a 12% návštěvníků jistě v budoucnu přidá svoji další návštěvu. Co se týče republikové nabídky s agroturistikou, tak se potvrdilo, že je nedostačující. 57% respondentů odpovědělo, že je s nabídkou nespokojeno. Výpočet SWOT analýzy pro Jindřichohradecko vyšel +0,8, tento kladný výsledek tak naznačuje příznivé hodnocení a následný možný pozitivní směr při rozvoji. O Jindřichohradecko je z pohledu agroturistiky veliký zájem. Tři ze čtyř sledovaných podniků musí odmítnout své zákazníky kvůli nedostatečné ubytovací kapacitě. Můžeme tak usoudit, že tento trend bude do budoucna přetrvávat. Sledovaný okres má také relativně velkou tradici v zemědělství, což rovněž napomáhá rozvoji agroturistiky. Efektivní dopad by jistě

mělo i vytvoření mobilní aplikace, která mapuje dosavadní uspořádání podniků s agroturistikou v regionu.

Co se týče kladných stránek pro možný rozvoj agroturistiky na Jindřichohradecku, tak je to především zájem, který byl vidět na ubytovacích kapacitách sledovaných podniků. Dále velice rozmanitá příroda, jež je velice specifická a ostatní regiony ji nemohou poskytnout. V neposlední řadě je to relativně silná základna podniků provozujících agroturistiku, což je vždy pro následný rozvoj dobré. Možné příležitosti, které by navýšily, zájem tvoří především zahraniční spolupráce, ta se nabízí zejména díky poloze okresu. Příležitost také tvoří vysoký počet ekologicky hospodařících farmářů, kteří by mohli začít provozovat agroekoturistiku. Přejdeme-li k faktům, které by mohly brzdit rozvoj agroturistiky, tak se jedná o malý rozsah nabízených doprovodných služeb. Tento fakt ve spojení s nedostatečně rozvinutou dálniční sítí a malé konkurence v oblasti agroturistiky na Jindřichohradecku by mohl uškodit následnému rozvoji. Do budoucna vývoj může ovlivnit především stále menší počet pracujících v sektoru zemědělství nebo stagnace agroturistiky v okrese, která může nastat z pocitu jistého uspokojení provozovatelů, kteří necítí konkurenci.

7. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

7.1 Odborná literatura

Alemanno, A., (2009): The European Reform of Organic Farming. European Food. 2009, vol. 4, issue 6.

Binek, J., (2007): Venkovský prostor a jeho oživení. Brno: Georgetown. ISBN 978-80-86251-22-6.

Burian, M., Vajčnerová, I., Novák, P., (2008): Cestovní ruch na venkově. Tišnov, ECEAT.

Cagáň, Lacko-Bartošová, M. a kol., (2005): Udržitelné a ekologické poľnohospodárstvo, SPU Nitra, 575 s. ISBN80-8069-556-3.

Čertík, M., (2001): Cestovní ruch: vývoj, organizace a řízení. Praha OFF 352 s.

Drobník, J., Dvořák, P., (2010): Lesní zákon. 1. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR.

Francová, E., (2003): Cestovní ruch. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 80-244-0719-1.

Garrod, B., (2006): Re-conceptualising rural resources as countryside capital: The case of rural tourism. Journal of Rural Studies. ISSN 0743-0167.

Gúčik, M., (2004): Krátky slovník cestovného ruchu. Banská Bystrica: Slovenskošvajčiarske združenie pre rozvoj cestovného ruchu. 175 s. ISBN 80-88945-73.

Hollý, K., (2003): Jezdecká turistika. Montanex. Ostrava – Mariánské hory.

Guthman J., (2002): Commodified Meanings, Meaningful Commodities: Rethinking Production-Consumption Links through the Organic System of Provision. – Sociologia Ruralis, 42/4: 271–277.

Habán, M., Otepka P., (2004): Agroturistika. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, SPU Nitra.

Hesková, M., (2006): Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy. Praha: Fortuna. ISBN 80-7168-948-3.

- Hesková, M., a kol., (2006): Recenzovaný sborník + CD ROM referátů z 11. mezinárodní konference na téma: "Cestovní ruch, regionální rozvoj a školství": využití tradic v cestovním ruchu = Reviewed proceedings + CD-ROM of the 11th international conference "Tourism, regional development and education" : use of traditions in tourism : Tabor, 15, September. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta katedra cestovního ruchu, 2006. ISBN 8070408952.
- Indrová, J., (2004): Cestovní ruch I. Praha: Oeconomica. ISBN 80-245-0799-4.
- Jafari, J., Ritchie B., (1981): Towards A Framework of Tourism Education: Problems and Prospects. *Annals of Tourism Research*.
- Janotka, K., (1999): Venkovská turistika a agroturistika, Pardubice.
- Kender, J., (2000): Teoretické a praktické aspekty ekologie krajiny. MŽP a Enigma, Praha.
- Klapka, P., Klapková E., Martinát S., (2005): Ekologické formy zemědělství v Krkonoších: krajina, ekoturismus, udržitelnost. *Opera Corcontica* 42: 127-137.
- Kostov, P., Lingard J., (2001): Integrated Rural Development - Do we need a new Approach? 73 EAAE Seminar, Ancona, Italy.
- Kubíčková, S., Bečvářová, V., (2007): Monitoring a evaluace rekreační hodnoty přínosů zemědělské krajiny. Monitoring and evaluation of recreational value of agricultural landscape benefits.
- Löw, J., Míchal, I., (2003): Krajinný ráz. 1. vyd. Kostelec nad Černými lesy: Lesnická práce, 552 s. 1 CDROM. ISBN 80-86386-27-9.
- Mikula, P., (1995): Agroturistika v nápadech. Praha: Institut výchovy a vzdělávání.
- Mikula, P., (2005): Rozvoj venkovských oblastí, Informační přehledy ÚZPI.
- Moravec, I., (2006): Venkovská turistika: Teoretická výchova a možnosti. 1. vyd. České Budějovice: Vlastimil Johanus – TISKÁRNA, 2006. 94 s. ISBN 80-86902-31-5.

- Moravec, I., (2007): Venkovská turistika v Rakousku, České republice a Francii: koncept, aktivity a vzdělávání. České Budějovice: Centrum pro komunitní práci. ISBN 978-80-86902-50-0.
- Moudrý, J. a kol., (2007): Ekologické zemědělství Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta, České Budějovice, 219 s., ISBN 978-80-7394-046-1.
- Moudrý, J., Váchal, J., (2006): Analýza struktury zemědělských podniků v marginálních oblastech České republiky a predikce očekávaného vývoje. 1. vyd. České Budějovice: ZF JU, 140 s.
- Němčanský, M., (1996): Agroturistika. Karviná: Slezská univerzita. ISBN 80-85879-36-0.
- Neuerburg, W., Padel, S., (1994): Ekologické zemědělství v praxi. Překlad. Praha: MZe ČR, 476 s.
- Niggli, U., Šarapatka, B., (2008): Zemědělství a krajina: cesty k vzájemnému souladu. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 271 s. ISBN 978-802-4418-858.
- Orieška, J., (2010): Služby v cestovním ruchu. V Praze: Idea servis. ISBN 978-80-85970-68-5.
- Pásková, M., Zelenka, J.: (2002): Cestovní ruch – výkladový slovník Praha.
- Pierce J. T., (1993): Agriculture, Sustainability, and the Imperatives of Policy Reform. – Geoforum, 24/4: 381–386.
- Pourová, M., (2002): Agroturistika, možnosti rozvoje a perspektiva v České republice. Praha: Monografie. ČZU v Praze. 113 s. ISBN 80-213-0672-6.
- Prach, K., (2006): Příroda pracuje zadarmo. Technické, nebo přírodní rekultivace 272-277.
- Primack, R., (2001): Biologické principy ochrany přírody. Praha: Portál, 349 s. ISBN 8071785520.

- Ryglová, K., (2003): Cestovní ruch: učební texty pro studenty BA (Hons) in Business Management a studenty PEF MZLU v Brně. Brno: Brno International Business School. ISBN 8086575926.
- Samsová, P., Šarapatka, B., (2005): Přínos ekologického zemědělství pro kvalitu podzemních a povrchových vod. 1. vyd. Šumperk: PRO-BIO. ISBN 80-903-5832-2.
- Slováčková, P., (2000): Dovolena s vůní hnoje. In Ekonom, r. 44, 2000, č. 31, ISSN 1210-0714.
- Smith, S., (1989): Tourism Analysis: A Handbook. New York: Longman.
- Stříbrná, M., (2005): Venkovská turistika a agroturistika. Praha: Profi Press. ISBN 80-86726-14-2.
- Svobodová, K., (2011): Krajinný ráz.
- Šarapatka, B., Urban, J., (2006): Ekologické zemědělství v praxi. Šumperk: PRO-BIO, 502 s. ISBN 80-870-8000-9.
- Škodová-Parmová, D., (2007): Agroturistika. V Českých Budějovicích: Ekonomická fakulta, Jihočeská univerzita. ISBN 978-80-7394-009-6.
- Tamm, L., (2000): The impact of pests and diseases in organic agriculture. Pests and Diseases 2000. British crop Protection Council. Conference Proceedings Volume 1: 159-164.
- Urban, J., Šarapatka, B., (2003): Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi. 1. vyd. Praha: Ministerstvo životního prostředí ČR, 280 s. ISBN 80-721-2274-6.
- Váchal, J., Moudrý, J., (2002): Projektování trvale udržitelných systémů hospodaření. 1. vyd. Č. Budějovice: ZF JU, 238 s. ISBN 8070405368.
- Vajčnerová, I., Burian, M., Ryglová, K., (2011): Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4039-3.
- Van der Ploeg, D.J., Renting, H., Nrunori, G. a kol., (2000): Development: From Practices and Policies towards Theory. Sociologia Ruralis. ISSN 0038-0199.
- Vaněček, D., (1997): Agroturistika. Č. Budějovice: JCU, ZF.

Vaško, M., (2002): Cestovní ruch a regionální rozvoj. Praha: Oeconomica. ISBN 80-245-0445-6.

Vašítková, M., (2008): Marketing služeb: efektivně a moderně. Praha: Grada Manažer. ISBN 978-80-247-2721-9.

Vondruška, V., (1991): Církevní rok a lidové obyčeje. Č. Budějovice: JCU, ZF.

Wattanakuljarus, A., Coxhead, I., (2008): Is tourism-based development good for the poor? A general equilibrium analysis for Thailand.

Wilson, G., (2001): From productivism to post-productivism...and back again? Exploring the (un)changed natural and mental landscapes of European agriculture. – Transactions of the Institute of British Geographers (NS) 26: 77–102.

Zelenka, J., Pásková, M., (2002): Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj. ISBN 80-239-0152-4.

7.2 Internetové zdroje

Farma Hofbauer. [Online] [Citace: 20. 11. 2016]. Dostupné z:

<<http://www.hofbauer.cz/index.php>>

Penzion Dobré Časy. [Online] [Citace: 10. 1. 2017]. Dostupné z:

<<http://www.dobrecasy.cz>>

Farma Hana Langová. [Online] [Citace: 14. 2. 2017]. Dostupné z:

<<http://langova.ecn.cz>>

Penzion Mlýnský Dvůr. [Online] [Citace: 17. 12. 2016]. Dostupné z:

<<http://www.mlynsky-dvur.cz>>

Česká Kanada. [Online] [Citace: 14. 4. 2017]. Dostupné z:

<<http://www.ceska-kanada.cz>>

8. SEZNAM TABULEK, DIAGRAMŮ, GRAFŮ, MAP, FOTOGRAFIÍ A PŘÍLOH

8.1 Seznam tabulek:

Tabulka č. 1 Rozdíl mezi druhy dovolených

Tabulka č. 2: Seznam podniků s venkovskou turistikou na Jindřichohradecku

Tabulka č. 3: SWOT analýza agroturistiky na Jindřichohradecku

Tabulka č. 4: Výpočet SWOT analýzy agroturistiky na Jindřichohradecku

Tabulka č. 5: SWOT analýza pro Mlýnský Dvůr

Tabulka č. 6: SWOT analýza pro penzion a honitbu Dobré Časy

Tabulka č. 7: SWOT analýza pro farmu Hany Langové

Tabulka č. 8: SWOT analýza pro apartmány Na Špejcharu a farmu Hofbauer

Tabulka č. 9: Věk respondentů

Tabulka č. 10: Převažující důvod návštěvy

8.2 Seznam diagramů:

Diagram č. 1: Schéma struktury rozdělení venkovského cestovního ruchu

Diagram č. 2: Schéma venkovského cestovního ruchu

Diagram č. 3: Struktura zeleného cestovního ruchu

8.3 Seznam grafů:

Graf č. 1: Přehled ekologických podnikatelů v okrese Jindřichův Hradec

Graf č. 2: Přehled ekologických podnikatelů v okrese Jindřichův Hradec podle rozlohy farmy

Graf č. 3: Definice pojmu agroturistika

Graf č. 4: Zkušenosti s agroturistikou

Graf č. 5: Výběr dle ceny podniku

Graf č. 6: Aktuální nabídka agroturistiky

Graf č. 7: Forma vyhledávání ubytování

Graf č. 8: Obvyklá délka pobytu

Graf č. 9: Osobnější přístup

Graf č. 10: Negativní charakter s agroturistikou

Graf č. 11: Získání zkušeností na pobytu s agroturistikou

Graf č. 12: Změna pohledu na regionální produkty

Graf č. 13: Role výběru podniku

Graf č. 14: Četnost návštěv

Graf č. 15: Vztah k agroturistice

8.4 Seznam map:

Mapa č. 1: Sledované podniky

Mapa č.2: Okres Jindřichův Hradec

Mapa č. 3: Podniky s venkovskou turistikou na Jindřichohradecku

Mapa č. 4: Ukazatel ekologických subjektů na mapě na Jindřichohradecku

8.5 Seznam fotografií:

Foto č. 1: Penzion a farma Mlýnský Dvůr

Foto č. 2: Penzion a honitba Dobré Časy

Foto č. 3: Farma Hana Langová

Foto č. 4: Apartmány Na Špejcharu a farma Hofbauer

8.6 Seznam příloh:

9.1 Vzor dotazníku

9. PŘÍLOHY

9.1. Vzor dotazníku

1) Jaký podnik jste navštívil/a?

a) Penzion Dobré Časy, b) Penzion Mlýnský Dvůr, c) Farma Hofbauerovi, d) Farma Hana Langová

2) Váš věk _____?

3) Vaše bydliště _____?

4) Dokázal/a byste definovat termín agroturistika?

a) určitě ano, b) přibližně vím o co se jedná, ale přesnou definici neznám, c) ne, d) má definice agroturistiky

---

5) Měl/a už jste dosud zkušenost s agroturistikou?

a) moje první zkušenost, b) do 5 návštěv podobných podniků c) navštěvuji pravidelně

6) Rozhodují ve vašem výběru ceny podniků?

a) určitě ano, b) ano, ale za agroturistiku jsem schopen připlatit, c) nerozhodují

7) Celkové hodnocení vašeho zdejšího pobytu (jako ve škole)?

---

8) Váš dosavadní největší zážitek spojen s agroturistikou?

---

9) Jste spokojen/a s aktuální nabídkou agroturistiky v rámci ČR?

a) ano b) ne, je nedostačující, c) na Jindřichohradecku ano, jiné regiony ne

10) Kde jste našel/a tuto nabídku s ubytováním?

a) internet, b) tiskoviny, c) od známých, d) jiná možnost _____

11) Jaká je vaše obvyklá délka pobytu?

a) do 3 dnů, b) týden, c) 14 dní, d) déle

12) Váš hlavní důvod návštěvy podniku s agroturistikou?

---

13) Pociťujete osobnější přístup, než v "obyčejných" resortech?

a) určitě ano, b) spíše ano, ale ne o moc, c) ne

14) Měla vaše zdejší zkušenost s agroturistikou negativní charakter?

a) ne, b) ano (jaký) _____

15) Naučil/a jste se zde díky agroturistice něco nového?

a) ne, b) myslím, že ano, ale nedokážu blíže specifikovat, c) konkrétní dopad _____

16) Jakou činností zde trávíte nejvíce času?

---

17) Změnil/a jste po této zkušenosti názor na ekologické a regionální produkty?

a) ano, k lepšímu, b) ano, k horšímu, c) můj názor zůstal stejný

18) Co hraje ve vašem výběru podniku roli?

a) přítomnost památek, b) krajina a okolí, c) celkový dojem, d) jiná možnost

---

19) Navštívil/a jste zdejší podnik poprvé?

a) ano, b) druhá návštěva, c) více návštěv, d) první návštěva, ale v budoucnu určitě zopakují

20) Máte blízký vztah k agroturistice?

a) ano, sám ji provozuji, b) ano, do jisté míry, c) ano, na základě vzpomínek z dětství, d) ne